

Sdružení místních samospráv ČR dosáhlo historického milníku z 500 členů. Jako poslední jeho řady rozšířila obec Přílepy ze Zlínského kraje. SMS ČR tak nyní sdružuje více jak třetinu obcí a měst napříč republikou.

Aktuálně

STAROSTOVÉ Z ČR JSOU ZNOVU MISTRY EVROPY!

Čtvrté největší město Německa – Lipsko se pro české starosty stalo ve čtvrtek 9. května místem, kde zažili skutečné fotbalové štěstí. Reportáž z pátého mistrovství Evropy starostů ve fotbale si přečtete na str. 4

str.
4

SMSČR nakupuje na ČMKBK

POJĎME SPOLEČNĚ SNÍŽIT NÁKLADY NA ENERGIE

SMS ČR připravuje další nákup energií pro své členy na energetické burze. Týkat se bude obcí, které nemají smluvně zajištěnou dodávku elektřiny a plynu na rok 2025, případně 2026. První kolo nákupu se plánuje už na konci června. Pokud to nestihnete, chystá se na podzim druhé kolo. V úterý 18. června se uskuteční webinář...

str.
11

Příklad dobré praxe

PRAŽSKÉ MĚSTSKÉ ČÁSTI V BOJI ZA UDRŽITELNÝ ROZVOJ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Slivenec, Dáblice a Lysolaje – tři pražské městské části, do kterých se za příklady dobré praxe vypravil manažer SMS ČR Adam Havlas, aby si s jejich starosty popovídal o progresivních a inovativních projektech, jež se zde podařilo realizovat. Představujeme vám je také v návaznosti na soutěž OBEC 2030, do níž vás opakovaně v každém čísle SMSky zveme...

str.
21

FOTBAL A DŘEVOSTAVBY

Normálně patří rubrika sport až na poslední stránky novin, v rozhlasu jsem četla zprávy ze sportu taky až naposledy, před počasím a dopravním zpravodajstvím, v SMSce sport nemáme dokonce vůbec a kdybyste chtěli vědět, jak to mám se sportovními rubrikami já, upřímně bych vám odpověděla, že já bych sport zrušila, protože jsem líná porozumět pravidlům jednotlivých disciplín.

Tedy, proti sportu jako takovému vůbec nic nemám. Naopak pohyb na čerstvém vzduchu miluji a považuji ho za nejlepší antidepresivum. Třeba mnohakilometrové výpravy, plavání či jógu. Jen nemám ráda to hulákání, pokřikování a pískání, zkrátka jeho sledování z pohledu diváka. Když už se ale mimořádně dostanu k fandění a nechám se zcela výjimečně nakazit tou atmosférou, dokážu se dokonce i dojmout. Jako třeba při finálovém zápase mistrovství světa v hokeji. Anebo teď nedávno, když jsem se dozvěděla o vítězství našich starostů v mistrovství Evropy ve fotbale. A to mi možná udělalo ještě větší radost než ten hokej. Protože to našim starostům fakt přeji. A proto dostala reportáž dokumentující tuto událost v Lipsku čestné místo na straně 4.

Taky bych chtěla pozdravit starosty pražských městských částí, se kterými si povídala kolega Adam Havlas o inspirativních dřevostavbách. Tyto rozhovory najdete na posledních stránkách SMSky. O dřevostavbách v pasivním standardu teď píšeme poměrně často. Na dřevostavby se letos poprvé zaměřuje i naše soutěž OBEC 2030, o které vás pravidelně informujeme, ale i vzdělávací kurzy, na něž zve jihlavská projektová kancelář. Třeba v úterý 18. června do jižních Čech na stáž o dřevostavbách ve veřejném prostoru se zaměřením na dětské skupiny a mateřské školy.

Než červnová SMSka dorazí do vašich poštovních schránek, bude už všechno kolem nás vonět letními prázdninami. Nevím, co plánujete vy, ale já se na začátku července vypravím na Velehrad, kde u příležitosti Dnů lidí dobré vůle vyhlásíme s kolegy výsledky 13. ročníku soutěže o nejlepší obecní a městský zpravodaj. Ty vám ale prozradíme až v červencovém čísle.

Do té doby vám přeji krásné teplé dny, léto bez úrazů a nepříjemných událostí!

Marie Machačová
šéfredaktorka

Střípky z právní poradny

Jak je to s předkupním právem, když vlastník nabídl pozemek k odkupu přednostně obci?

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Dotaz:

Naší obci nabídl spoluvlastník menšinový vlastnický podíl na pozemku. Existuje předkupní právo na odkup spoluvlastnického podílu pro ostatní spoluvlastníky nebo svůj podíl může spoluvlastník nabídnout komukoliv bez omezení? Popřípadě se dnes předkupní právo ošetřuje nějakou písemnou dohodou? Obec by byla v roli kupujícího, tak se chceme ujistit, zda je v pořádku, že vlastník nabídl pozemek k odkupu přednostně nám.

Odpověď:

Tzv. zákonné předkupní právo, které působí automaticky bez ujednání mezi ostatními spoluvlastníky, bylo novelou nového občanského zákoníku provedenou novelizačním zákonem č. 163/2020 Sb. zrušeno.

Od 1. 7. 2020 tak zákonné předkupní právo spoluvlastníků vzniká pouze v případech, kdy bylo spoluvlastnictví založeno pořízením pro případ smrti (např. závětí) nebo jinou právní skutečností (spoluvlastnictví vzniklo např. rozhodnutím soudu) tak, že spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit a trvá pouze po dobu šesti měsíců od vzniku

ku takového spoluvlastnictví (§ 1124 nového občanského zákoníku). Převádí-li v tomto případě a v této době některý ze spoluvlastníků svůj podíl, mají ostatní spoluvlastníci k převáděnému podílu (pouze po výše uvedené dobu šesti měsíců ode dne vzniku spoluvlastnictví) předkupní právo. Předkupní právo se však zároveň u zděděného podílu neuplatní, pokud je podíl převáděn jinému spoluvlastníkovi nebo svému manželovi, sourozenci nebo příbuznému v řadě přímé.

S ostatními spoluvlastníky je však možné dobrovolně sjednat smluvní předkupní právo (§ 2140 a násl. nového občanského zákoníku). Smluvně si lze předkupní právo ujednat buď jako obligační (nezapisuje se do katastru nemovitostí a je účinné pouze mezi smluvními stranami), nebo jako právo věcné (zapisuje se do katastru nemovitostí a při případném porušení předkupního práva hrozí např. neplatnost koupe).

Zpracoval
Dominik Hrubý
legislativní analytik
SMS ČR

Vážení přátelé samospráv,

měsíc květen nám kromě příjemně teplých dnů nadělil i hokejovou horečku, která skončila pro Česko zlatou medailí a po celé republice zavládla zasloužená euforie.

Nesouhlasíme se změnou zdroje dat pro výpočet podílů jednotlivých samospráv

I naše sdružení má *tah na branku*, a to především v neúnavném boji proti změně zdroje dat o počtu obyvatel pro účely výpočtu podílů obcí, kterou obsahuje návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní, jež se zaměřuje na změnu RUD krajů. SMS ČR podporuje spravedlivou změnu parametrů pro přerozdělení daňových příjmů mezi kraje, která zajistí každoroční aktualizaci dílčích podílů jednotlivých krajů na základě objektivních kritérií. S Ministerstvem financí, které změnu zákona o rozpočtovém určení daní navrhuje, však nesouhlasí s přechodem výpočtu dat od Českého statistického úřadu na Registr obyvatel. Přechod na Registr obyvatel SMS ČR sice považuje za budoucnou za dobrou cestu, k takové změně však nemůže dojít bez předchozího projednání s obcemi a úpravy dalších parametrů. V žádném případě nemůžeme akceptovat přesun cca 3,5 mld. Kč z malých a středních měst ve prospěch těch největších.

Je to jako chudým brát a bohatým dávat

Změna navrhovaná Ministerstvem financí poškodí přes 90 procent obcí a měst. SMS ČR trvá na tom, že by změna zdroje dat měla být nyní z návrhu novely bez náhrady vypuštěna. V tomto boji nám pomůže, když se zástupci samospráv obrátí i na zákonodárce ze svých regionů.

Více jak 9 z 10 obcí si pohorší. Sdružení místních samospráv vydalo novou kalkulačku sdílených daní, ve které si může každý starosta spočítat, jak konkrétně se jeho obce navrhovaná změna zákona o rozpočtovém určení daní dotkne.

Více jak 9 z 10 obcí si pohorší.**Připravili jsme novou kalkulačku sdílených daní**

Abychom náš nesouhlas co nejvíce argumentačně podpořili, zveřejnili jsme na webu SMS ČR kalkulačku, ve které si může každý starosta spočítat, jak konkrétně se jeho obce navrhovaná změna zákona o rozpočtovém určení daní dotkne. Kalkulačku najdete zde: [Kalkulačky – Oficiální stránky Sdružení místních samospráv ČR \(smscr.cz\)](https://www.smscr.cz).

Díky vám za zpětnou vazbu!

Dostávám nyní od starostek a starostů desítky e-mailů a zpráv, za které velmi děkuji. Každá zpětná vazba je pro naši práci velmi důležitá a pomáhá mi v následných argumentacích při jednáních s vládou, poslanci, zástupci měst a dalšími organizacemi. Slibuji, že v tom budu pokračovat.

Slučování obcí?**Stále jsme neobdrželi požadovaná data**

I v květnu pokračujeme ve sledování debaty o návrzích na slučování obcí v Česku, jež nás znepokojuje. Zaslali jsme dopis premiérovi, abychom získali podklady od Národní ekonomické rady vlády (NERV), která toto slučování navrhuje. SMS ČR by rádo k takovým materiálům zaujalo odborný postoj. Bohužel však ani odpověď od premiéra požadovaná data neobsahuje.

A co ještě?

Připravujeme pro vás výroční zprávu, pokračujeme s projektem DTMka jednoduše, sledují rovněž přípravy na digitalizaci stavebního řízení a věřím, že od 1.7. budou oba informační systémy spuštěny. V květnu se konala krajská shromáždění SMS ČR ve Středočeském, Libereckém, Zlínském a Jihomoravském kraji a v Kraji Vysočina. Děkuji všem organizátorům za dobře odvedenou práci. Podrobněji se o jednotlivých událostech dočtete v krajské sekci článků.

Eliška Olšáková
předsedkyně SMS ČR

Sdružení místních samospráv ČR dosáhlo milníku 2 500! Každá třetí obec v republice už je jeho členem

Aktuálně

Sdružení místních samospráv ČR dosáhlo historického milníku 2 500 členů. Jako poslední jeho řady rozšířila obec Přílepy ze Zlínského kraje. SMS ČR tak nyní sdružuje více jak třetinu obcí a měst napříč republikou.

„Každý týden se k našemu sdružení přidávají další obce a města. Jejich zástupci chtějí, aby byl hlas samospráv zřetelně slyšet. Důvodem jsou mimo jiné úvahy o nuceném slučování obcí nebo realizované či zvažované kroky s negativním dopadem na obecní rozpočty,“ řekla předsedkyně sdružení Eliška Olšáková.

Hájit zájmy samospráv a jejich občanů je už 16. rokem hlavním posláním sdružení, kte-

ré je mimo jiné povinným připomínkovým místem pro nově vznikající legislativu dopadající na obce. Sdružení má 10 pracovních skupin napříč oblastmi, které se týkají samospráv, složených ze starostů a odborníků.

U založení sdružení v roce 2008 v Jihlavě bylo 199 obcí. Hranici 2 000 členů překonalo sdružení v roce 2020. Souběžně s rozšiřováním členské základny rozvíjí SMS ČR i rozsah a šká-

lu služeb a benefitů, které poskytuje členským obcím.

„Mám z toho čísla upřímnou radost. To, že setrvale narůstá poptávka obcí po našich službách, které jejich představitelům usnadňují práci, je pro mě důkazem, že je naše práce smysluplná. A to je povzbuzující, ale také zavazující,“ uvedla výkonná ředitelka sdružení Jana Přecechtělová.

red

Starostové z ČR jsou znovu mistry Evropy!

V Lipsku obhájili titul z roku 2012

Aktuálně

Čtvrté největší město Německa – Lipsko se pro české starosty stalo ve čtvrtek 9. května místem, kde zažili skutečné fotbalové štěstí. Fotbalová reprezentace starostů obcí a měst České republiky zvítězila v konkurenci celkem 16 týmů a domů si přivezla pohár mistrů Evropy! Úspěch se podařil po 12 letech, kdy naši zvítězili hned při své premiéře na evropském šampionátu v polském městě Tychy.

16 týmů ze 12 zemí

Pátého mistrovství Evropy starostů ve fotbale v Lipsku se účastnilo celkem 16 týmů z 12 zemí. Kromě českých starostů nechyběli starostové z Německa, Ukrajiny, Slovenska, Slovinska, Rakouska, Itálie, Polska, Chorvatska, Rumunska, Moldavska a Jižního Tyrolska. Hrál se na polovině fotbalového hřiště v obsazení 6 + 1, hrací doba trvala 2 x 30 minut.

Naším cílem bylo vrátit Česku titul mistrů Evropy

Český výběr vyrazil z Moravy již v sobotu 4. května autobusem, do něhož postupně nastupovali nominovaní hráči, realizační tým, včetně dvou masérů, dohromady 45 účastníků. Česká reprezentace, která se doposud zúčastnila čtyř mistrovství, skončila vždy na medailových pozicích. V roce 2012 to bylo v polských Tychách, kde jsme získali titul mistrů Evropy. V roce 2016 jsme bohužel na domácí půdě v Uherském Hradišti titul neobhájili a skončili celkově třetí. Stejně umístění jsme získali v roce 2020 na Slovensku v Trnavě. Protože se nám podařilo tým v posledních dvou letech doplnit dobrými hráči, což jsme si ověřili na dvou letošních soustředěních v Plané u Českých Budějovic a v Rašovicích na Moravě, odjžděli jsme do Lipska v dobré víře, že turnaj po deseti letech opět vyhraje a vrátíme tak Česku titul mistrů Evropy.

Poté co se rozjela „branková mašina“ Roman Mach...

Náš optimismus zprvu nahlodil výsledek prvního utkání, kdy náš A tým v prvním utkání

turnaje pouze remizoval s Ukrajinou, a to 3:3. Trošku nás uklidnilo zjištění, že výprava z Ukrajiny z taktických důvodů po zjištění výsledků rozlosování celého turnaje nominovala do svého B týmu hráče z prvního mužstva. Přes tuto remízu jsme skupinu vyhráli, poté co se rozjela „branková mašina“ Roman Mach, který v několika zápasech vstřelil tři i více branek. A tak jsme po vítězstvích nad Slovinskem 8:1 a Polskem 7:0 postoupili se skórem 18:4 ze skupiny z prvního místa. Ve čtvrtfinále jsme porazili nevyzpytatelný tým Itálie 7:1 a postoupili do semifinále mezi čtyři nejlepší týmy. O postup do finále proti nám nastoupil opět nažhavený tým Ukrajiny. Ten totiž po remíze s Německem 1:1 postoupil dál díky všem proměněným penaltám v rozstřelu. Zápas jsme vyhráli 4:0 a čekali na finálového soupeře.

Finálový zápas jsme sehráli s Rumunem. Jsme opět mistry Evropy!

Do finále se proti nám probojoval velmi silný tým Rumunska po vítězství nad Chorvatskem, které o postup do závěrečných utkání o titul ME překvapivě porazilo tým Slovenska 1:0. Rumunsku, se kterým jsme na posledním ME v Trnavě prohráli v utkání o postup do finále na penaltu, jsme měli co vracet. Brzy jsme vedli 1:0 brankou Jirky Raušera z Rašovic, následně soupeř vyrovnal po sporné penaltě. Na 2:1 pro nás zvýšil Tomáš Zvěřina z Mirošovic, a to těsně před poločasem. Za tohoto stavu jsme vstupovali do druhého poločasu, ve kterém po dramatickém průběhu utkání přidal třetí rozhodující branku, až několik vteřin před koncem zápasu, opět Jirka Raušer. Po závěrečném hvizdu rozhodčího propukla velká radost nejenom hráčů, ale celé

české výpravy, která po celou dobu vydatně našemu týmu fandila. Jsme opět mistry Evropy!

Ocenění Nejlepší střelec turnaje získal starosta Prysku v Libereckém kraji Roman Mach!

Na závěrečném vyhodnocení a galavečeru za účasti všech výprav jsme kromě mistrovského poháru a medailí získali také individuální ocenění pro nejlepšího střelce turnaje, kterým se stal hráč našeho A týmu Roman Mach z Prysku. Ten vstřelil celkem 16 branek, tedy polovinu všech během celého turnaje v zápasech A týmů.

Do Lipska jsme si jeli pro titul

Naše předsevzetí se splnilo zásluhou (kromě všech ostatních) kapitána Pavla Svobody z Lipové za to, že po celou dobu dohlížel na naši dobře fungující partu více jak 40 chlapů. Všem ostatním patří pochvala za dodržování dohodnutých pravidel. Největší poděkování však patří našemu hlavnímu trenérovi Liboru Švardalovi ze Slavkova a jeho trenérskému týmu. Ten nás již před mistrovstvím i během něj neustále burcoval a připomínal nám, proč a pro co jsme do Lipska přijeli.

Poděkování patří všem našim sponzorům, partnerům a podporovatelům, bez kterých bychom na takový turnaj nemohli vyrazit, včetně FAČR za poskytnutí reprezentačních souprav a dresů.

Josef Zoser
starosta Jiřetína pod Jedlovou a člen realizačního týmu

PS: Český tým starostů podpořilo finančně také SMS ČR, které jim k úspěchu gratuluje.

Česká pošta by neměla být místem pro poradenství a podání žádostí o přiznání dávek, shoduje se PS pro sociální záležitosti

Pracovní skupiny SMS ČR

Pracovní skupina pro sociální záležitosti SMS ČR nesouhlasí s rozšířením výkonu státní správy na držitele poštovní licence, s nímž počítá návrh zákona o dávce státní sociální podpory. Členové skupiny se na tom shodli během svého výjezdního zasedání, které se konalo v pátek 17. května ve Svitavách na Pardubicku. Důvodů k tomu mají víc.

Přítomní vyjádřili porozumění záměru předkladatele a ocenili snahu o rozšíření služeb poboček České pošty a jejich zachování v území, za což SMS ČR kontinuálně několik let bojuje. Přesto se shodli na tom, že není vhodné, aby návrh zákona učinil z pošty další místo pro poradenství a podání žádostí o přiznání dávky, včetně povinných příloh. V případě, že by zaměstnanci České pošty poskytovali základní informace o právní úpravě tohoto zákona, měl by návrh obsahovat také informace o jejich zaškolení, kontrole, a především odpovědnosti

v případě mylného informování. To ovšem návrh zákona postrádá.

Při přejímání podání žádostí a podkladů pro vydání rozhodnutí o sociálních dávkách, především na malých obcích, není zaručena dostatečná ochrana osobních údajů a citlivých informací žadatelů. Z povahy života v obcích vesnického typu je pravděpodobné, že by žadatelé neměli jistotu, že nebudou zneužity údaje o jejich osobě, a tuto službu by proto nevyužívali.

V neposlední řadě by se Česká pošta stala místem výkonu státní správy, přičemž z návr-

hu zákona není jasné, zda bude podle správního řádu postupovat. I to je důvod, proč se členové pracovní skupiny shodli, že s přechodem funkcí na Českou nesouhlasí.

Pracovní skupina navštívila inspirativní místa Svitavska

Cílem výjezdního zasedání pracovní skupiny se stalo hned několik inspirativních míst. Jednání začalo v Kavárně na Rozcestí, kde fungování Domova na rozcestí představila jeho ředitelka Jaroslava Filipová. Domov jako první v Pardubickém kraji začal v roce 2008 využívat k bydlení klientů pronajaté byty. Dnes zaměstnává 87 lidí. Kromě chráněného bydlení, podpory samostatného bydlení a kavárny zde provozují také sociálně terapeutické dílny.

Odpoledne patřilo návštěvě Mateřského a rodinného centra Krůček. To provozuje dobrovolnické centrum a centrum pro rodinu. Spolupracují s 20 organizacemi z okolí, shání dobrovolníky, centrum pro rodinu zajišťuje primární prevenci, pořádá besedy pro rodiny s dětmi, přednášky nebo třeba tábory. Aktuálně budují komunitní zahradu Ko-

Adéla Palíšková
legislativní analytička
SMS ČR

PS pro financování samospráv se v Praze seznamovala s novinkami

Rozpočtovým určením daní, úsporami obcí na běžných účtech či financováním regionálního školství se ve čtvrtek 16. května zabývala pracovní skupina pro financování samospráv, která se pod vedením svého předsedy Petra Halady sešla v pražské kanceláři SMS ČR. Na programu celodenního jednání byly také informace o evropských fondech a aktivní politice zaměstnanosti.

Pracovní skupina ve svém usnesení doporučila předsednictvu SMS ČR, aby dále jednalo o navýšení koeficientu na dítě či žáka v rámci RUD.

Dále žádá předsednictvo, aby rozhodně vystoupilo proti návrhu na změnu zdroje výpočtu počtu obyvatel v rámci sdílených daní.

V čerpání evropských dotací si vedeme dobře

Na jednání pracovní skupiny zavítal vrchní ředitel sekce evropských fondů, mezinárodních vztahů a cestovního ruchu MMR Stanislav Schneider, který spolu s vedoucí oddělení koordinace programů Kateřinou Nohelovou promluvil o možnostech obcí čerpat finance z evropských fondů. „V rámci EU si aktuálně vedeme velmi dobře. Za Nizozemskem, Lucemburskem a Finskem jsme v pořadí na čtvrtém místě“, řekl.

Podle aktuálních pravidel už obce nejsou schopny využít VPP

V odpoledním bloku se pracovní skupina věnovala také oblasti aktivní politiky zaměstnanosti (APZ). Ředitelka odboru integrace na trh práce MPSV Anna Brabcová sdělila, že rozpočet pro aktivní politiku zaměstnanosti v ČR činí pro letošní rok 317 milionů korun, přičemž na veřejně prospěšné práce (VPP) je vyčleněno pouze 100 milionů korun. Tradičně využívaný institut, který již nelze financovat z ESF, není většina obcí schopna podle aktuálně nastavených pravidel využít. Nástroj je určen pro znevýhodněné uchazeče o zaměstnání, kteří bydlí v malých obcích zatížených sociálním vyloučením

ním (5 000 obyvatel + index 12 a více). Dále pro osoby, které vykonávaly alespoň po dobu tří měsíců min. 20 hodin měsíčně veřejnou službu.

Obce umí využít i program SÚPM

Relativně vysoká částka ve výši 1,45 miliard korun je letos alokována na společensky účelná pracovní místa (SÚPM), jež umožňují zaměstnavatelům získat příspěvek na pokrytí (části) mzdy zaměstnanců. Anna Brabcová uvedla, že od počátku letošního roku bylo k 30. dubnu na tento program vyhrazeno 2 847 pracovních míst, na něž nastoupilo 2 251 uchazečů o zaměstnání. Obce čerpaly na SÚPM 3,9 mil. Kč.

Projekt integrační pracovní místo má pomoci dlouhodobě nezaměstnaným

Anna Brabcová představila také projekt integrační pracovní místo, jenž má pomoci dlouho-

době nezaměstnaným. Vysvětlila, že integrační pracovní místo bude moci vytvořit jakýkoliv zaměstnavatel; primárně však počítá ministerstvo s vytvářením místa u sociálních podniků (návrh místa synergicky doplňuje jiné nástroje podpory sociálního podnikání, které jsou obsaženy v návrhu zákona o sociálním podniku) a u obcí střední velikosti (v případě větších municipalit bude důraz kladen na podporu sociálního podnikání). Pilotáž projektu momentálně probíhá napříč republikou v Mostě, Děčíně, Praze 7 a 8, Ústí nad Orlicí, Ostravě-městě, na Osoblažsku a Hanušovicku.

Jednání završili exkurzí do ČNB

Na závěr se členové pracovní skupiny vydali do Návštěvnického centra České národní banky na komentovanou prohlídku expozice *Za měnou*. Průvodkyně poodhalila, co vše se skrývá za současnou výší inflace, nasimulovala jednání členů bankovní rady, vysvětlila, co ČNB dělá a jaké nástroje měnové politiky využívá, aby v naší zemi dosáhla cenové a finanční stability a zajistila plynulost peněžního oběhu. Nechyběly ani informace o tisku bankovek, padělcích či prohlídka trezoru ve sklepních prostorách.

Adéla Palíšková
legislativní analytička
SMS ČR

SMS ČR se pere za lepší platy nepedagogických pracovníků

SMS ČR poukázalo v dopisech adresovaných dvěma ministerstvům na potřebnost zahájit vážnou diskuzi ohledně otázky nastavení platových tarifů pro nepedagogické pracovníky ve školách a školských zařízeních, která vyplynula z debaty o způsobu financování těchto zaměstnanců. Výše platů nepedagogů totiž často nedosahuje ani minimální mzdy a školy či školská zařízení jsou pak nuceny je dorovnávat. Z odpovědí Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) a Ministerstva školství (MŠMT) je zřejmé, že o problému sice vědí, řešení ale nebude snadné. Částečně by mohla pomoci novela vyhlášky o platových poměrech, kterou MPSV připravuje.

K zahájení debaty vyzval Petr Halada

K poslednímu zvýšení platových tarifů zaměstnanců ve veřejné správě došlo s účinností od 1. září 2022. Tato úprava, stará již téměř dva roky, nevyřešila ani z části dlouhodobé podhodnocení platů nepedagogů, jejichž základní plat už tehdy nedosahoval, a ani dnes v mnoha případech nedosahuje, alespoň na stanovenou minimální mzdu. K zahájení debaty, která by se problémem začala zabývat, vyzval MPSV a MŠMT předseda pracovní skupiny pro školství sport a kulturu SMS ČR Petr Halada.

Pokud dojde ke shodě, mohla by nastat změna už od 1. září

Obě ministerstva potvrdila, že se problémem zabývají, platové ohodnocení zaměstnanců ve veřejné správě ovšem nelze řešit po segmentech, ale jako celek. MPSV má aktuálně zpracováno několik variant valorizace stupnic platových tarifů pro zaměstnance ve veřejných službách a správě určených k jednání na koaliční úrovni a k následnému projednání se sociálními partnery. Jednou z navrhaných variant valorizace platových tarifů je i jejich vyrovnaní na úroveň minimální mzdy. O konkrétním procentním navýšení bude rozhodovat vláda. Pokud dojde k dohodě na všech úrovních, mohla by změna nastat už s účinností od 1. září 2024.

V Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky je také předložena k projednání novela zákoníku práce, která mění úpravu podmínek pro uplatnění zaručené mzdy (nově zaručeného platu).

Platové tarify nepedagogických zaměstnanců ve školství stanoví stupnice platových tarifů uvedená v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Podle této stupnice jsou odměňováni např. také úředníci územně samosprávných celků.

Petr Halada
předseda pracovní skupiny pro školství,
sport a kulturu SMS ČR

Pracovní skupina pro dopravu přizvala do diskuze i zástupce krajských předsednictev

Železnice, novela silničního zákona, ale třeba i osvětlení komunikací bylo tématem jednání pracovní skupiny pro dopravu, která se setkala online v úterý 14. května. Hosty tohoto setkání byli i zástupci některých krajských předsednictev SMS ČR.

Projednávalo se také ohrožení přerušením provozuschopnosti trati v úseku Broumov – Otovice v Královéhradeckém kraji. Jedná se o trať, která splňuje podmínky pro konzervaci. Přestože na ní již několik let žádný dopravce neprovozuje ani osobní, ani nákladní dopravu, obce mají zájem o zachování drážního tělesa.

S ministerstvem se shodneme alespoň v tom, že regionální dráhy mají význam pro rozvoj venkova

Dále členové pracovní skupiny vyslechli informace z jednání na Ministerstvu dopravy, kde se řešilo zabezpečení železnic a implementace ETSC. Po projednání připomínek uplatněných SMS ČR v meziresortním připomínkovém řízení k materiálu „Aktualizace plánu moderního zabezpečení české železnice – Implementace ETCS“ trvá i nadále rozpor. Ministerstvo dopravy na jednání slíbilo, že zajistí porovnání variant ETCS L1 a L2, jež bylo zpracováno pro trať Prostějov hl. n. – Kostelec na Hané – Senice na Hané – Olomouc hl. n. SMS ČR navrhuje provést modelaci nákladů ETCS L1 a ETCS L2 také pro trať Choceň – Litomyšl, která je připravována včetně optické kabelizace a elektronickými stavědly, avšak s aplikací ETCS L1 STOP, varianta D1. Nad rámec diskuse o uplatněných připomínkách byla konstatována shoda nad významem regionálních drah pro rozvoj venkova. Vybrané regionální dráhy v sobě skrývají potenciál dalšího zatraktivnění v návaznosti na modernizaci páteřní sítě TEN-T a výstavbu vysokorychlostních tratí.

Co bude úkolem Inspekce silniční dopravy?

Nejživěji se diskutovalo o osvětlování komunikací ve vlastnictví státu a krajů obce. Zapojili se také hosté pracovní skupiny. Taktéž se otevřela otázka novely silničního zákona. Jednou z klíčových změn návrhu je zřízení Inspekce silniční dopravy, jakožto nového správního úřadu s celostátní působností, který vznikne transformací státní příspěvkové organizace Centrum služeb pro silniční dopravu (zaměstnanci Centra služeb pro silniční dopravu již v současnosti vykonávají kontrolní činnosti obdobné těm, které bude vykonávat Inspekce silniční dopravy). Nově zřízená inspekce bude mít také za úkol nízkorychlostní kontrolní vážení nákladních vozidel. To doposud zajišťoval vlastník pozemní komunikace nebo jím pověřená osoba v součinnosti s policií nebo celním úřadem. Celní úřad při kontrolním nízkorychlostním vážení

nahradí Inspekční silniční úřad, případně může kontrolní vážení provádět Policie České republiky nebo Inspekce silniční dopravy samostatně.

SMS ČR: nový úřad by měl mít obdobná oprávnění jako policie či celní správa

Jelikož bude Inspekce silniční dopravy úřadem s celostátní působností, svým obsahem specializovaným na zákon o silniční dopravě, zákon o pozemních komunikacích (provádění nízkorychlostního vážení) i zákon o silničním provo-

zu (provádění silniční technické kontroly), navrhlo SMS ČR v rámci meziresortního připomínkového řízení, aby disponovala obdobnými oprávněními jako Policie ČR a Celní správa. Zároveň by v oblasti nízkorychlostního vážení měla mít působnost taktéž v oblasti projednávání přestupků v případě nízkorychlostního vážení, které sama provedla.

Adéla Palíšková
legislativní analytička
SMS ČR

Reflexáci do základních a mateřských škol

společný projekt SMS ČR, JukejReflex a ČKP

V letošním roce navazujeme druhým ročníkem na úspěšný projekt Reflexní prvky do obcí se zaměřením na mateřské a základní školy. Jsou to právě děti, které jsou na místních komunikacích nejvíce ohroženy, proto je nezbytná edukace a distribuce právě ve školách!

Zdroj: ZŠ a MŠ Žalany

Do projektu se v minulém roce zapojilo 623 škol, které obdržely 1000 zásobníků se samolepkami. Jednou ze zapojených škol byla také 17. ZŠ Kladno, která kromě edukace a zapojení do soutěže využila své soutěžní snímky také k realizaci výstavy! Více se můžete dozvědět v [tomto článku](#). V letošním ročníku již máme zapojených 493 škol, které se i tentokrát kromě zásobníků, samolepek a vzdělávacích materiálů mohou těšit na soutěž o tři poukazy v hodnotě 10 000 Kč na nákup školních potřeb a vybavení dle vlastního výběru!

Pokud máte zájem zapojit se do letošního navazujícího ročníku, neváhejte, a oslovte naše koordinátory nebo [vyplňte přihlášku](#). Účast v projektu je zcela zdarma a vaše škola může získat až tři autobusy se samolepkami, vzdělávací materiály a možnost zapojit se do soutěží o hodnotné ceny! Více informací naleznete na www.reflexaci.cz.

Kontakty:

Koordinátoři distribuce:
Oldřich Přecechtěl, precechtel@smscr.cz
Filip Laciga, laciga@smscr.cz

Koordinátorka vzdělávacích aktivit:
Edita Nezvalová, editanezvalova@smscr.cz

Odhodit nedopalek do kanálu? To není dobrý nápad!

Nedopalky cigaret a dalších tabákových výrobků jsou potenciálním zdrojem znečištění a mikroplastů. Platí to i v případě, že je odhodíte do kanálu.

Každý rok se u nás spotřebuje několik miliard cigaret a k tomu další tabákové výrobky s filtry. Část nedopalků z nich skončí volně pohozených na veřejném prostranství. Kuřáci je také často odhazují do kanálů. Podle provedených průzkumů to skoro třetině kuřáků připadá vhodnější než nedopalek odhodit do trávy nebo na chodník. Je to podle nich i „čistší“ řešení, velmi často se jim totiž nelíbí (stejně jako nekuřákům), když se nedopalky válejí po zemi.

Odhovení nedopalku do kanálu však ve skutečnosti čistším řešením není. Naopak

Nedopalky jsou nositelem značného znečištění: ve filtrech se shromažďují látky, jež jsou produkty hoření tabáku. Podle výzkumů jich může být až čtyři tisíce druhů a některé mohou být toxické. O filtrech si kuřáci velmi často myslí, že jsou z papíru, a proto se v přírodě či ve vodě snadno rozloží. To ale není pravda – jsou

vyrobeny z plastu – acetátu celulózy a v přírodě přetrvávají až patnáct let. Během této doby se pomalu rozpadají na mikroplasty.

Nedopalek odhozený do kanálu se s odpadními vodami dostane do čistírny odpadních vod

Škodlivé látky, které si v sobě nese, se postupně uvolňují a nepříznivě působí na čistírenské bakterie, které pak pracují pomaleji, takže čistí vodu hůře. Filtry se ve vodě rozmočí a stanou se součástí čistírenských kalů, jež se často vyu-

žívají jako hnojivo na zemědělské půdě. Mikroplasty z rozpadajících se filtrů tak mají volnou cestu až do našich potravin.

Na nedopalky cigaret se proto zaměřila evropská směrnice o jednorázových plastech a stejnojmenný český zákon z roku 2022. Výrobci tabákových výrobků v něm dostali povinnost zajistit, aby nedopalky neznečišťovaly prostředí. Kolektivní systém NEVAJGLUJ, a. s., který tyto výrobce podle zákona zřídili, přispívá obcím na základě smlouvy na úklid nedopalků na veřejných prostranstvích a provádí osvětu.

Stáž o dřevostavbách ve veřejném prostoru se zaměří na dětské skupiny a mateřské školy

Projektová kancelář Jihlava

Dětské skupiny a dřevostavby – jak to spolu souvisí? Dostatek míst v dětské skupině pro děti již od dvou let, příjemné a zdravé prostředí pro provoz dětské skupiny, spokojenost mladých rodin ve vaší obci a jako bonus plnění environmentálních kritérií. To je to, o čem tu běží. Na všechna výše uvedená témata se zaměříme na stáži v úterý 18. června v jihočeských Jílovicích a Olešnici.

Představíme vám dětské skupiny jako alternativu k mateřským školám. Získáte informace k vybudování dětské skupiny a její evidenci, zabezpečení a financování provozu, možnosti výběru poskytovatele, zaměříme se na provoz dětské skupiny pod MŠ.

Kde lze čerpat dotaci?

Pokud zřízení dětské skupiny plánujete, můžete na výstavbu budovy, nákup či rekonstrukci čerpat dotaci z výzvy 045 z Národního plánu obnovy. Max. výše dotace je až 25 mil. Kč s nulovou spoluúčastí.

Informace k budování a provozu dětských skupin představí metodická pro dětské skupiny a projektová manažerka výzvy 045 z NPO, obě z MPSV. Na místě můžete také absolvovat individuální konzultace.

Nejzazší termín pro ukončení fyzické realizace staveb financovaných z dotace je březen 2026

Je pro obce tento termín v případě, že ještě nepodaly žádost o dotaci a nezahájily stavbu

reálný? Řešením, jak termín stihnout a zároveň splnit další environmentální kritéria výzvy je vybudovat nebo rekonstruovat prostory jako dřevostavbu. Ve spolupráci s Asociací dřevěných a montovaných domů (ADMD) vám ukážeme, jak na to. Prostor bude také na představení dobré praxe a zkušenosti starosty Olešnice Rudolfa Mareše.

Příklad dobré praxe z Olešnice, kde postavili dřevěnou školku

Mateřskou školu jako dřevostavbu se rozhodli vystavět v Olešnici již v roce 2016. Hned v počátcích bylo nutné přijmout fakt, že bude nutné zbourat původní zděnou MŠ, která již nevyhovovala potřebám školky, a rozptýlit obavy občanů i zastupitelstva, které dřevostavby provázely. Vystavět novou školku se povedlo během pěti měsíců. Stavba byla zahájena v březnu, po prázdninách nastoupily děti do nové školky. Prostředí je velmi příjemné, čas už prověřil i benefity provozu. Kvůli potřebě navýšit kapacitu MŠ se obec opět rozhodla pro dřevostavbu. A to přístavbou a úpravou původního domku pro zahradní vybavení. Obliba dřevostavby v obci stoupá, v letošním roce takto budují družinu pro základní školu, stále více se inspiroují i občané při stavbě soukromých domů.

staveb v obci stoupá, v letošním roce takto budují družinu pro základní školu, stále více se inspiroují i občané při stavbě soukromých domů.

Stáž se uskuteční v úterý 18. června v jihočeských Jílovicích a Olešnici

Se starostou Rudolfem Marešem i se zástupcem ADMD můžete na stáži diskutovat o tom, jak se na stavbu připravit, co nepodcenit, jak připravit zadání a zároveň neomezovat kreativitu dodavatele. Můžete také navštívit výrobní závod NEMA v Jílovicích. Záleží na vás, zda využijete stáž jako celek, nebo si vyberete jeho jednotlivé části. Pořadatelé slibují i dobré jídlo, oběd připraví Josef Nemrava, účastník soutěže MasterChef. Přijďte načerpat informace, inspirovat se a konzultovat!

Na akci se registrujte na
www.portalzastupitele.cz

Regionální kancelář Jihlava

Jakým způsobem by se mělo vzdělávat v oblasti adaptace na klimatickou změnu?

Projektová kancelář Jihlava

S tématem „klimatické změny“ česká politika na nejvyšší úrovni pracuje především v rámci souboru opatření Green Deal, tedy se Zelenou dohodou pro Evropu. Má své zastánce i radikální odpůrce, bývá zkreslována, redukována a často nesprávně interpretována. Velmi dobře jsme to viděli v nedávné kampani před volbami do Evropského parlamentu. S největší pravděpodobností se její některé parametry upraví, možná se více přihlédne k tomu, aby nezaťažila sociální systémy v jednotlivých zemích a nedopadla na střední třídu a nízkopříjmové obyvatele. Nicméně na faktu, že důsledky klimatické změny pociťujeme, se shoduje většina obyvatel České republiky. V loňském roce vyšel průzkum agentury Median, v němž se tři čtvrtiny obyvatel obávají důsledků klimatické změny.

Elektronického dotazníkového šetření se zúčastnilo více než dva tisíce respondentů

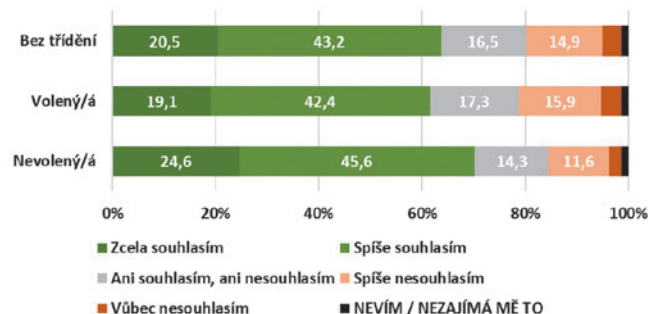
Na začátku roku realizovala obecně prospěšná společnost Civipolis pro SMS ČR v rámci projektu „Podpora resilience obcí vůči klimatickým změnám“ výzkum, který se zaměřil na to, jakým způsobem by se mělo vzdělávat v oblasti adaptace na klimatickou změnu. Výzkum měl kvalitativní i kvantitativní část a elektronického dotazníkového šetření se zúčastnilo více než dva tisíce respondentů. Mezi nimi byli volení lokální politici, zaměstnanci obecních a městských úřadů, vedoucí představitelé místních akčních skupin a DSO, zaměstnanci vybraných městských příspěvkových organizací a představitelé lokálních ekologických organizací. Ptali jsme se mj. na to, jak respondenti vnímají klimatickou změnu, která adaptační opatření preferují, v jakých oblastech by se v tomto směru chtěli vzdělávat a zda již některá opatření přijímají, zejména na úrovni zastupitelstev. Výhodiskem k celému výzkumu byly postoje respondentů k tomuto výroku: „S tvrzením, že příčinou probíhající změny klimatu je s největší pravděpodobností zesilování přirozeného skleníkového efektu atmosféry v důsledku lidské činnosti, souhlasíte, či nikoliv?“

Souhlasíte s tím, že příčinou probíhající změny klimatu je s největší pravděpodobností zesilování přirozeného skleníkového efektu atmosféry v důsledku lidské činnosti?

Tato otázka je součástí dokumentu Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (verze pro léta 2021–2030), kterou přijala v létě roku 2021 vláda Andreje Babiše. Jedná se o ověřená a podložená tvrzení, na nichž se sice neshoduje stoprocentně odborná veřejnost, ale je u nich značná pravděpodobnost, že tomu tak je. Z grafu 1 vidíme, že souhlas s tímto tvrzením je nadpoloviční. Na otázku týkající se souhlasu s příčinností probíhající změny klimatu a vlivu člověka na tzv. skleníkový efekt, jak volení, tak nevolení zástupci obcí odpověděli ve více jak 60 % případů, že zcela či spíše souhlasí, u nevolených to bylo více než 70 % respondentů.

Proč považujeme tento postoj za východisko k dalším odpovědím?

Ukázalo se totiž, že postoje respondentů k tématům vzdělávání jsou velmi silně podmíněny postoji ke klimatickým změnám jako takovým. Pokud jedinec vnímá klimatické změny jako problém, staví se příznivěji i k možnostem vzdělávání. Naopak, pokud jedinec odmítá klimatické změny a podíl člověka na nich, staví se střídavěji i k možnostem vzdělávání. Tento postoj se projevuje napříč všemi skupinami respondentů bez ohledu na to, jakou zastávají pozici, jaký mají věk, vzdělání nebo z jak velké obce jsou.

Graf 1 – Souhlas s tvrzením, že „příčinou probíhající změny klimatu je s největší pravděpodobností zesilování přirozeného skleníkového efektu atmosféry v důsledku lidské činnosti“ (dle pozice respondenta).

Vybraná zjištění

Narodil od centrální úrovně k opatřením, která souvisí s adaptací na klimatickou změnu, přistupují starostové pragmaticky a podporují je zejména tehdy, když přináší ekonomický efekt. Takovýmto způsobem by mohly být orientovány i vzdělávací kurzy. Dle zjištění rovněž víme, že v obcích v ČR se o tématu „klimatické změny“ příliš nediskutuje, v obecné rovině je stranou zájmu. Nicméně konkrétní činnosti, které souvisí s adaptací na klimatickou změnu, jsou volenými představiteli řešeny. Mnohými opatřeními se zabývají zastupitelstva i starostové. Patří k nim zejména péče o městskou zeleň, zadržování vody v krajině, na druhé straně opatření, která vyžadují reakci na projevy povodň a přívalových povodní apod. V prostředí MAS se nejvíce řeší téma zadržování vody v krajině, tak odpověděl každý čtvrtý představitel MAS z pěti.

Důležité však je, aby se obce a města mohly podílet na přizpůsobení se změně klimatu a měly potřebné kompetence. Ty vidí zejména v tom, aby měly více peněz na dosažení cílů (70% souhlas), vyžadují také odbornou pomoc při přípravě obecních projektů, které by následně mohly být financovány (50% souhlas). Tuto kompetenci vyžadují více respondenti obcí I. a II. stupně.

Vzdělávání o klimatické změně

Respondenti, zejména starostové, požadují vzdělávací aktivity, které jim pomohou při realizaci konkrétních opatření, jež souvisí se změnou klimatu. Preferují kratší aktivity, případně i ty, které by je dokázaly přivést na dotace, které budou teprve vypisovány. Naopak respondenti napříč jednotlivými skupinami odmítají obecná témata anebo ta, která jsou hůře uchopitelná a někdy si pod nimi nelze představit konkrétní činnosti, jako je například dekarbonizace. U malých obcí jsou prioritními tématy zejména odpadové hospodářství, témata týkající se vody, ale také dotační příležitosti. Prioritní témata se mírně liší dle věku respondenta, zejména mezi nejmladšími a nejstaršími respondenty. Podstatný rozdíl je v akceptaci tématu zelená infrastruktura a adaptace na klimatickou změnu, ta jsou prioritou pro respondenty mezi 18 až 39 lety.

K projektu **PODPORA RESILIENCE OBČÍ VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM** se vrátíme ještě v příštím čísle.

Pavel Šaradín
Autor je politolog
a přednáší na Katedře
politologie a evropských
studií FF UP
v Olomouci

Vzdělávejte se se Sdružením místních samospráv ČR

Prezenční stáže i online kurzy k vybraným tématům souvisejícím s potřebou předcházet klimatickým změnám a adaptovat se na jejich dopady připravila pro starosty na nadcházející měsíce jihlavská projektová kancelář. Téma ta vyplynula z rozsáhlého dotazníkového šetření. Tady jsou podrobnosti.

Projektová kancelář Jihlava

Prezenční stáž: Jak hospodařit v obecních lesích – teorie a praxe s Lesy ČR

Stáže o všem, co se týká lesa. Jsou určeny pro všechny, kteří mají ve správě obecní lesy. Z témat to budou např. přírodě blízké hospodaření v lese, zadržování vody v krajině, přechod k moderním lesnickým postupům, ekonomika lesního hospodářství a formy prodeje dříví, výsledky, praxe a inspirace pro majitele či správce obecních lesů, diskuse. Informace doplní venkovní ukázka a exkurze v lese.

Kde a kdy?

Vítkov, 17. června, 8:30–16:30 hod. / **Třešť**, 23. srpna, 8:30–16:30 hod. / **Krásná Líba u Rumburka**, 18. září, 10:00–15:30 hod.
Registrace na stáž: www.portalzastupitele.cz. Stáž je zdarma.

Prezenční stáž: Dřevostavby ve veřejném prostoru

Na stáži se dozvíte více o moderních a efektivních stavbách ze dřeva v oblasti škol, školek a dalších veřejných budov. Zjistíte, jak stavět inovativně, ekonomicky, udržitelně a které finanční zdroje a dotační tituly využít, včetně podpory pro budování dětských skupin. Dojde i na představení příkladů dobré praxe. Se zkušeností se stavbou mateřské školy se podělí starosta jihočeské Olešnice. Součástí stáže bude také exkurze ve výrobní firmě.

Kde a kdy?

Sídlo společnosti NEMA, spol. s r.o., Jílovce 224 (Jihočeský kraj), úterý 18. června, od 9:00 hod.

Lektoři: Libor Hrubý, *konzultant dřevostaveb ve veřejném prostoru, ADMD* / Anna Machátová, *metodička dětských skupin, MPSV* / Michaela Nováková, *projektová manažerka, MPSV* / Tomáš Nemrava, *výkonný ředitel NEMA, spol. s r.o.* / Eliška Jenčková, *business development director NEMA, spol. s r.o.* / Rudolf Mareš, *starosta obce Olešnice*

Kde a kdy?

Žďár n. Sázavou (Kraj Vysočina), čtvrtek 20. června, od 9:00 hod.

Lektoři: Libor Hrubý, *konzultant dřevostaveb ve veřejném prostoru, ADMD* / Martin Mrkos, *starosta Žďáru nad Sázavou* / Tomáš Tesař, *jednal Domy D.N.E.S., s. r. o.* / Zástupce České spořitelny

Registrace na stáž: www.portalzastupitele.cz. Stáž je zdarma.

Online kurz: Voda v obci a krajině

Kurz se zaměří na šetrné hospodaření s vodou v krajině i obci. Na programu budou témata týkající se pitné vody a odpadních vod, zemědělského půdního fondu, pozemkových úprav, meliorací atd. Opomenuta nebude ani problematika povodní a protipovodňové ochrany. Vše doplní příklady dobré praxe, jež představí ekologický zemědělec Petr Marada, který působí na Mendelově univerzitě Brno.

Kdy?

úterý 25. června, 9:00–14:00 hod. / středa 26. června, 9:00–12:00 hod.

Lektoři: Jiří Zicha z *Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně*, *zastupitel města Luhačovice* / Petr Marada, *ekologický zemědělec, který působí na Mendelově univerzitě Brno* / Lubomír Kříž, *specialista na likvidaci havarijních úniků látek škodlivých vodám, havarijní plánování a krizové rozhodování*

Registrace: www.portalzastupitele.cz. Kurz je zdarma.

Prezenční stáž: Pozemkové úpravy prakticky

Rádi byste v krajině vysadili alej, obnovili polní cestu nebo pomohli vybudovat opatření pro zadržení vody? Udělejte to efektivně a využijte pozemkové úpravy. Zveme vás do Kněžic ve Středočeském kraji na první ze série stáží *Pozemkové úpravy prakticky*.

Kdy?

Kněžice (Středočeský kraj), středa 3. července

Odpovíme vám na otázky:

- Co jsou pozemkové úpravy a co je jejich cílem?
- Jak jsou pozemkové úpravy financovány a co je zásadní pro to, aby byly pozemkové úpravy v obci zahájeny a dobře dopadly?
- Jak pozemkové úpravy probíhají?
- Jaký přínos mají pozemkové úpravy pro vlastníky?
- Jak probíhá řešení vlastnických vztahů?

Setkáte se se zástupci Státního pozemkového úřadu, krajských pozemkových úřadů, Českomoravské komory pro pozemkové úpravy, a zejména uvidíte již realizovaná opatření a uslyšíte zkušenosti starosty Kněžic Milana Kazdy.

V červenci se můžete těšit ještě na stáž v Kraji Vysočina a v Ústeckém kraji.

Kde a kdy?

Přibyslav a Olešenka (Kraj Vysočina), čtvrtek 11. července
Růžová (Ústecký kraj), úterý 23. července

Termíny stáží v dalších regionech budeme postupně zveřejňovat na www.portalzastupitele.cz, kde se můžete registrovat.

Online kurz: Jak na analýzu odpadového hospodářství aneb kde jsou skryté rezervy

Cílem kurzu je přiblížit nutnost analyzování dat v odpadovém hospodářství a ukázat možnosti, jak snížit produkci směsného komunálního odpadu pod 150 kg/obyvatele/rok. Bez tohoto poklesu obce nenaplní legislativní cíle. Naše zkušenosti ukazují, že to pro obce může mít i nezanedbatelný ekonomický přínos. Chybět nebudou ani příklady dobré praxe z obcí.

Kdy?

úterý 10. a středa 11. září, 9:00–12:30

Lektoři: Milan Havel, *odborník na problematiku odpadového hospodářství* / Zdeněk Ryšavý, *starosta městyse Okříšky* / Jan Brožek, *starosta obce Černovice a člen představenstva SOMPO, a. s.*

Registrace na kurz: www.portalzastupitele.cz.

Kurz probíhá online, formou videokonference. Odkaz na vysílání vám zašleme den před konáním.

Změna v programech vyhrazena.

Připravila
Jitka Mattyašovská

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

STATNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Do soutěže OBEC 2030 se můžete se svými projekty přihlásit do 1. srpna!

Soutěž OBEC 2030 si klade za cíl podpořit obce v České republice ve vývoji a implementaci inovativních řešení v oblastech energetiky, ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. Cílem je propagovat a podporovat projekty, které vedou ke zlepšení energetické soběstačnosti, biodiverzity a digitalizace, a které mohou být příkladem dobré praxe pro ostatní obce.

V České republice existuje množství inovativních projektů, které by si zasloužily širší uznání a pozornost, ale často se s nimi veřejnost seznámí jen minimálně. Mnohé z těchto projektů, ať už se jedná o energetické úspory, využití obnovitelných zdrojů, inovace ve stavebnictví, či zlepšování městské infrastruktury, přinášejí pozitivní změny, které mají významný dopad na kvalitu života občanů a životní prostředí.

Soutěž OBEC 2030 se snaží tyto projekty zviditelnit a ocenit

Soutěž propaguje nejen úspěchy v oblasti energetiky a životního prostředí, ale také uka-

zuje, jak mohou být obce při implementaci těchto řešení kreativní a efektivní. Cílem je nejen ocenit ty, kdo se snaží o změnu, ale také inspirovat ostatní, aby se do podobných aktivit zapojili. Představení úspěšných projektů na širší platformě tak může pomoci vytvořit silnější povědomí o možnostech, které lokální inovace nabízejí, a ukázat, že Česká republika je zemí plnou kreativity.

Hlásit se můžete zdarma do 1. srpna

Přihlášky přijímáme do 1. srpna. Zdarma a během deseti minut u počítače je možné přihlá-

sit jakýkoliv projekt (nezávisle na jeho stáří) z prostředí obcí ČR.

Další informace o soutěži a podmínky účasti najdete na oficiálních stránkách OBEC 2030 www.obec2030.cz/soutez, kde můžete také sledovat aktuální vývoj a výsledky soutěže. Ale především se zde můžete do soutěže přihlásit. Je škoda to neudělat.

Michal Svoboda
manažer platformy
OBEC 2030 a energetický konzultant

Pojďme společně snížit náklady na energie jejich společným nákupem

Sdružení místních samospráv ČR připravuje další nákup energií pro své členy na energetické burze. Týkat se bude obcí, které nemají smluvně zajištěnou dodávku elektřiny a plynu na rok 2025, případně 2026. První kolo nákupu se plánuje už na konci června. Pokud to nestihnete, chystá se na podzim druhé kolo.

Pro členy SMS ČR je to příležitost, jak dodávky energií nakoupit v souladu se zákonem (ZZVZ) jednoduše, bezpečně a bez administrativní zátěže, ale především efektivně. Administraci pro SMS ČR a její členy zajišťuje makléřská společnost FIN-servis, která je licencovaným dohodcem Českomoravské komoditní burzy Kladno.

Nákup je pro obce především jednoduchý

Za rostoucím zájmem o společný nákup je v této době na prvním místě cena, která je vzhledem k většímu poptávanému objemu a vysoké konkurenci dodavatelů na burze většinou o několik sto korun za megawatthodinu nižší než u přímých nabídek dodavatelů nebo jiných forem veřejné zakázky. Nákup je pro obce především jednoduchý. Zadávací dokumentaci, vlastní soutěž i následnou smluvní dokumentaci vyřídí a všem účastníkům rozešle po uzavření obchodu dohodce. Nákup poskytuje také vysokou míru jistoty dodávek. Kvalifikační podmínky pro každého, kdo nabízí energie na burze, jsou výrazně vyšší a kvalitnější, než může požadovat obec při individuálním nákupu u různých energoporadců.

Co možná nejnížší cena

„SMS ČR zachytilo tento moderní trend nákupu v samém začátku. Na Českomoravské komoditní burze Kladno nakupují energie stovky měst a obcí, kraje i ministerstva. Každé obci přijde vhod co možná nejnížší cena energií a jistota dodávek za smlouvanou cenu, což burza díky silnému konkurenčnímu prostředí a standardům pro vstup na burzu dokáže zajistit,“ uvedl místopředseda SMS ČR Oldřich Vávra a doplnil, že cena za nákup (dohodné) činí 18 Kč za nakoupenou 1 MWh komodity elektřina a 14 Kč

za 1 MWh komodity plyn nakoupených na Českomoravské komoditní burze Kladno. K ceně je nutno vždy připočíst DPH.

Pokud nestihnete první kolo v červnu, můžete se zapojit do druhého

Aktuálně se připravuje první kolo nákupu na rok 2025 pro členy, kteří již ve společném nákupu byli zapojeni, a pro ty členy, kteří včas projeví zájem a dodají podklady k nákupu, jenž se plánuje na konci června. Pro ostatní zájemce, kteří by první kolo nákupu nestihli, je v plánu i druhé kolo, a to někdy v průběhu září nebo října v závislosti na aktuální situaci na energetickém trhu. V případě zájmu se obraťte na svého krajského manažera SMS ČR nebo na makléře Vratislava Kavalíka (tel.: 722 936 562, e-mail: vkavalek@fsk.cz).

V úterý 18. června odvysíláme webinář

„Stejně jako v loňském roce i letos plánujeme před samotnou realizací nákupu na další období uspořádat webinář, který bude informovat o současné situaci na energetickém trhu a představí, jakým způsobem budeme letos energie pořizovat,“ doplnil Oldřich Vávra s tím, že webinář o připravované soutěži, podmínkách, možnostech zapojení, ale také o možnostech zajištění dobré ceny, aktuální ceně a cenovém vývoji se uskuteční v úterý 18. června v 15:00 hodin zde: https://www.youtube.com/watch?v=7lux7H6_vfE

Aktuální informace i další materiály najdete na webu smscr.cz. Informace o společném nákupu se dozvíte také na krajských shromážděních SMS ČR.

red

Diskuze o reformách ve veřejné správě a v regionálním školství ukázala v plné nahotě úskalí expertních závěrů

Utváření veřejných politik opřené o data (*data-based policy making*) je jedním z moderních principů normotvorby. Tento ideál ve zkratce říká, že při formulaci cílů, opatření a prostředků k jejich dosažení je nezbytné vycházet z exaktních čísel, statistik, empirických výzkumů, čímž se omezí prostor pro nežádoucí subjektivismus či zkratkovitý populismus a zároveň se posílí šance, že přijatá úprava bude působit efektivně. Na první pohled je to jistě odpovědný přístup, má ovšem svoje rizika. Těmi jsou nekritické přijímání expertních závěrů nebo závěrů, které se jako expertní tváří...

Expert? Vstupte!

Proč máme takovou důvěru v experty? Je to jednoduché a často velmi svůdné – expert by měl své věci rozumět a o jeho slova by mělo být možné se opřít. Pro vrcholné politiky je proto ve vlastním zájmu žádoucí se expertními názory a doporučeními řídit – a nezdá se, že tomu tak i děje.

Ve veřejné debatě toho času sledujeme dvě výrazné expertní skupiny s významným vlivem na politickou elitu země. Jedná se o NERV, poradní orgán vlády, který je složen převážně z ekonomů. A často je řeč také o PAQ Research, společnosti populárního sociologa Daniela Prokopa.

Zatímco první uskupení se věnuje především veřejným financím jako celku – koncokců z jejich návrhů vzešel i tzv. konsolidační balíček veřejných rozpočtů, který je účinný od začátku tohoto roku – druhá organizace vydává průběžné zprávy o vývoji vybraných aspektů v české společnosti. V posledních měsících můžeme její závěry zaznamenat rovněž v otázce přeměny regionálního školství.

Obcí a škol je příliš

Co mají tyto dvě organizace společného? Jejich závěry říkají, že malých obcí a škol je příliš a celý systém je pak málo efektivní, drahý a nelze ho dost dobře řídit z centra. Kvůli tomu v mnohém zaostáváme ve srovnání s ostatními evropskými státy. V případě sloučení obcí a škol budeme těžit z úspor z rozsahu, systém se stane levnějším, lépe říditelným a obecně stoupne kvalita poskytovaných služeb. Tolik v kostce.

Data? Máme, ale jen omezeně

Úspora a zvýšení efektivity jsou jistě skvělé cíle, v čem je tedy problém? U obou expertních skupin platí, že s nastíněnými expertními tvrzeními nejdou ruku v ruce odborné analýzy, které by tyto platnost těchto závěrů potvrzovaly. Co hůř, nejsou ani diskutována omezení těchto závěrů, případně jsou upozaděna. A jak se v nedávné době na dvou mediálně známých případech ukázalo, opravdu nejde jen o kosmetické vady na kráse.

Případ první:

slučování obcí jako nutná podmínka šetření podle návrhu NERV

„Zemí se vede nedobře, je třeba provést razantní kroky, než se jí povede ještě hůř,“ tak by se dala shrnout doporučení NERV, který je vyslovil lo-

ni na podzim. Mezi navrhovanými opatřeními se ocitlo také snížení počtu obcí a měst.

Myšlenka je to rozhodně zajímavá, leč s návrhem přišlo jen chabé vysvětlení, čemu konkrétně má toto opatření prospět. Nápadu se ovšem ihned ujala politická reprezentace. Proto se Sdružení místních samospráv ČR obrátilo na předsedu vlády s dotazem, jaké benefity bude mít snížení počtu obcí na veřejné finance a z jakých „tvrdých“ dat prospěšnost tohoto opatření vychází.

Reakcí byla ze strany NERV povrchní odpověď, že o žádné hlubší úvahy se toto doporučení neopíralo (a žádný podkladový materiál tedy neexistuje), ale něco na tom být musí, protože jednak počet obcí je v mezinárodním srovnání vysoký a jednak někteří členové tohoto poradního orgánu vlády v jejich zastupitelstvech dokonce zasedají.

Případ druhý:

tvář regionálního školství v zrcadle výzkumů

Něco podobného se aktuálně děje i v oblasti regionálního školství, do jehož podoby v posledních letech promlouvá kromě rezortního ministerstva také řada neziskových a zájmových organizací. Ty legitimuje především jejich odborná kompetence. Je to jev, který je obecně chválen: mnohost aktérů přispívá ke kvalitě diskuze a jejich výstupů, jestli si ovšem na něco musíme dát pozor, jsou to... hádáte správně, experti.

A podobnost s NERV je tu (bohužel) více než nápadná. Jedním z hlavních řečníků na poli regionálního školství je již zmíněná organizace PAQ Research. Ta vydává sérii článků s hlavním titulem *Odpovědní zřizovatelé – lepší školy*. V několika posledních dílech této série se objevily závěry, které poukazují na příliš velký počet malých škol, což má vést k neefektivitě, špatnému řízení regionálního školství a – co je nejhorší – k nízké kvalitě výuky malých škol.

Data o financování škol na obcích vycházejí z jejich dat

Ze strany SMS ČR se scénář opakoval a organizace požádala hlavní výzkumníky o vysvětlení, z čeho předložené závěry vycházejí. A výsledek byl podobný jako v případě NERV. Analýzy pouze porovnávaly neinvestiční výdaje obcí do oblasti školství. Hlavní řešitelé této série převzali data nahlášená obcemi bez toho, aby nahlas řekli, že toto výkaznictví má svoje limity.

Včetně toho, že například každá obec je zvyklá neinvestiční výdaje rozčlenit na více položek.

O limitech prostého převzetí výkazů se nemluví

Závěr, který z dat vycházel, že malé školy nás stojí více, protože z výkazů vyplývá, že neinvestiční výdaje malých obcí do škol jsou vyšší než u velkých měst, tak může také znamenat, že malé obce do této položky zahrnují všechny výdaje nějak související se školstvím, ale i s volnočasovými aktivitami, které jsou na obcích se školou silně provázány. Stejně tak analýza nijak nezohledňuje, v kolika obcích se přispívá na provoz školy z toho důvodu, že zřizuje podlimitní školu, nebo se rozhodla škole finančně pomoci, protože překračuje stanovený PHmax. Případně dokonce dorovnává mzdy nepedagogickým zaměstnancům školy či školského zařízení...

Porovnávání prostých výdajů z rozpočtu jednotlivých obcí sice může nasvědčovat existenci nějakého trendu, ale na jeho základě nelze učinit absolutní závěr, kterými by se měli bez dalšího řídit politici při formulaci veřejných politik. Na to jsou omezení těchto analýz příliš výrazná – jen se informace o nich nedostávají do novinových titulků...

Dělejme reformy, ale jen na základě poctivých analýz

Co jsme tím vším chtěli říct? Že reformy jsou jistě tu a tam potřeba. Mají se ale provádět po pečlivých diskuzích, na základě opravdu erudovaných analýz a dat – a hlavně o nich má odborná i laická veřejnost široce diskutovat. Navrhované rozsáhlé změny obecní či školské struktury by neměly vznikat jen v průběhu jednoho volebního období, s omezenou datovou základnou a bez kritického pohledu na výsledky, který se neobejde bez zapojení lidí, kteří daným tématům do hloubky rozumí.

Kauzy, které jsme čtenářům představili, jsou proto pro všechny nadšené reformátory vztyčeným varovným prstem – a to i před přílišnou důvěrou k expertním radám, které po bližším průzkumu při nejlepší vůli nemohou obstát.

Lenka Matějová
(s přispěním Jana Bartoničky)

Vážená paní starostko,
vážený pane starosto,

PARAGRAFY BEZ RIZIKA

chcete mít jistotu, že problémy, se kterými se setkáváte při řízení obce, řešíte právně správně? Nechcete za právní služby vynakládat nepřiměřené finanční prostředky a zároveň stojíte o to, aby se vašim kauzám věnovali právníci, kteří se problematikou územních samosprávných celků dlouhodobě zabývají? Uvítáte kromě standardního právního poradenství také revizi smluvních dokumentů nebo účast specializovaných právníků na online jednáních s protistranou či obchodními partnery? Oceníte reakci na vámi řešený právní problém do několika hodin, maximálně jednotek dnů?

Pak právě pro vás přináší Sdružení místních samospráv České republiky (SMS ČR) novou službu pod názvem Paragrafy bez rizika, která navazuje na dlouholetou Právní poradnu pro obce a vychází z výsledků ankety, jež mezi představiteli členských obcí SMS ČR proběhla v závěru loňského roku.

Právní poradna pro obce je členským obcím SMS ČR samozřejmě i nadále k dispozici, a to v rozsahu 3 dotazů ročně. V případě, že členské obce SMS ČR tento limit vyčerpají, případně uvítají právní služby v dalších nabízených formách, které Právní poradna pro obce nezajišťuje, jsou tu pro ně Paragrafy bez rizika.

Za paušální platbu 1.350 Kč + DPH měsíčně při celoročním závazku získají obce na začátku každého měsíce 3 kredity, které mohou využít k řešení svých problémů, ať už se jedná o pokládání právních dotazů, žádosti o revizi smluv nebo sjednání účasti právníka na online jednání. Doba práce na každém požadavku nesmí překročit dvě hodiny; pokud se tak stane, budou účtovány další kredity. Ty mají klienti možnost si dokoupit i nad rámec dlouhodobého předplatného.

Klienti Paragrafů bez rizika mají k dispozici průběžně doplňovanou databázi zodpovězených dotazů, kterou si mohou procházet nehledě na počet kreditů a jejich čerpání.

Paragrafy bez rizika vznikly ve spolupráci SMS-slужby a AK Tycová & partneři.

**Zaujala vás nová služba? Registraci můžete provést
na <https://www.paragrafybezrizika.cz>.**

TYCOVÁ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Jsmo SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen služby pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na naší dvoustránce, kterou si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-sluzby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotační servis – Martina Svobodová
martina.svobodova@sms-sluzby.cz, 778 098 224
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Michal Hinda
michal.hinda@sms-sluzby.cz, 734 180 507
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Někdy je složité ustát argumenty našich klientů, říká pověřenkyně pro tři kraje

Rozhovor

Představujeme vám další kolegyni pověřenkyni, která má pod svými křídly rovnou tři kraje. Může za to její bydliště, které se nachází blízko hranice dvou krajů, v nichž působí. S Ingrid Rubešovou se potkáte hlavně v kraji Jihočeském a na Vysočině. Někteří ji ale znáte i jako pověřenkyni v Jihomoravském kraji.

Jaká byla tvoje cesta do SMS-sluzeb?

Pracovala jsem na malé obci jako referentka a SMS-sluzby jsem znala od počátku fungování, protože jsme měli jejich, teď už vlastně našeho (!), pověřence. Měla jsem představu o tom, co ta práce obnáší, ale nikdy mě ani nenapadlo, že jednou budu pověřencem také. Delší dobu jsem cítila potřebu změny zaměstnání, byla jsem přepracovaná, frustrovaná a v práci nebyly dobré poměry, takže když jsem četla inzerát SMS-sluzeb, že hledají pověřence v mém kraji, napadlo mě, že bych to mohla zkusit.

A bylo rozhodnuto...

Rodina upřímně nebyla nadšená z toho, že chci opustit stabilní práci v místě bydliště, kde je málo pracovních příležitostí, takže jsem ještě trochu váhala. Rozhodlo jediné setkání s místním podivínem. Pronesl památnou větu, že co to mám za život, od rána do večera v práci, lidi nevědění a samé papíry, jak můžu mít při tom všem čas na zážitky a na rodinu. V jediné větě shrnul to, co jsem podvědomě cítila. Šla jsem na konkurz, vyhrála ho a bylo rozhodnuto. Svě-

ho rozhodnutí nelituji, jsme skvělý kolektiv, práce je pestrá a moc mě baví.

V čem ti pomohly předchozí pracovní zkušenosti?

Jelikož mám mezi klienty převážně menší obce, dobře vím, co jejich práce obnáší, jaké mají starosti, jakou agendu. Vždyť jsem stejnou práci dělala bezmála 15 let. Mám i různé kurzy a zkoušky ohledně státní správy, včetně zkoušek odborné způsobilosti. Dokážu se vcítit do jejich potřeb a často využívám své předchozí zkušenosti, abych jim mohla být nápomocná.

Co je pro tebe jako pro pověřence nejtěžší?

Ustát argumenty obcí a škol, proč jsou podle nich kamery nezbytné! A občas je také těžké plánování návštěv. Skloubit trasy, časy návštěv, pracovní dobu na úřadech, aby měl starosta nebo ředitel čas na schůzku, do toho vtěsnat školení a porady a ještě přihlížet k potřebám rodiny a svým koníčkům... Někdy sedím nad diářem opravdu dlouho, než jsem spokojená.

V regionu tvoříš takovou pomyslnou dvojici s úplným nováčkem v našem kolektivu, Alenou Hostašovou...

S Alenou jsme si sedly jak pracovní, tak i lidsky. Řekla bych, že jsme stejně naladěné, podobného myšlení. Alena bude pro náš kolektiv přínosem, je v ní velký potenciál. Má zkušenosti z předchozí práce a také já se mám od ní co učit. Máme podobné zájmy a názory a překvapivě se shodneme i u oběda, nezávisle na sobě si objednáme to stejné jídlo. Myslím, že náš pracovní vztah bude pokračovat i kamarádstvím v důchodu.

A jak relaxuješ od všech povinností pověřence?

Fotím. Hodně, všude a snad i dobře. Jezdím za kulturou, na koncerty a divadlo. Díky svému manželovi, který je novinářem, hercem a moderátorem, se občas dostanu i do míst, kam bych se jako normální smrtelník nedostala a osobnosti ze světa kultury mám ve své blízkosti. Proto jsem si založila instagramový a facebookový profil. Nesedíme doma, kam dávám své fotky z návštěv obcí a měst, památek, kulturních akcí, koncertů, divadelních představení, které jsem navštívila. Občas některé mé fotky otisknou i noviny, to je pro mě taková pochvala, že to snad dělám dobře.

Další mojí radostí je vnučka, které budou teď v létě dva roky. Jsem pyšnou babičkou, zrovna je ve věku, kdy začíná mluvit a objevovat svět. Ten pocit, když ji vezmu do náruče a ona mě obejmě...

Tak ať se ti i dál daří!

Rozhovor vedla
Lenka Matějová
koordinátorka
služeb pověřenců
SMS-sluzby, s. r. o.

Víte, jak správně stanovit předpokládanou hodnotu u veřejných zakázek?

Veřejné zakázky

Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky je zadavatelem určená předpokládaná výše úplaty za její plnění, přičemž se vychází z ceny bez daně z přidané hodnoty. Výši úplaty je zadavatel povinen definovat před zahájením zadávacího řízení, a to s ohledem na skutečnost, že správné stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky má zásadní význam pro zvolení odpovídajícího režimu při jejím zadání.

V případě veřejné zakázky dělené na části se její předpokládaná hodnota stanoví v souladu s ust. § 18 zák. č. 314/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), podle součtu předpokládaných hodnot všech plnění, která tvoří jeden funkční celek a jsou zadávána v časové souvislosti, a to bez ohledu na to, zda je veřejná zakázka zadávána v jednom či více řízeních jedním či více zadavateli. Dělení veřejných zakázek tedy není zakázáno, nesmí však dojít k situaci, že by zadavatel kvůli rozdělení předmětu veřejné zakázky při jejím zadávání či zadávání jejích částí postupoval v mírnějším režimu. V souladu s ust. § 18 odst. 2 ZZVZ tak musí být každá část veřejné zakázky zadána postupem odpovídajícím celkové předpokládané hodnotě veřejné zakázky.

Co tvoří funkční celek?

Je zřejmé, že v praxi bude způsobovat nejvíce obtíží právě otázka, co tvoří funkční celek. Tato problematika prochází v posledních letech ur-

čitým vývojem rozhodovací praxe (zejména Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže). Otázka funkčního celku se stává stěžejní pro posouzení souvislosti plnění, přestože jeho součástí je stále i posuzování věcné a místní souvislosti.

V případě nejistoty nám kontrolní orgány (zejména dotační) doporučují vybrat bezpečnější variantu a raději zvolit přísnější režim zadávacího řízení odpovídající součtu předpokládaných hodnot všech případně zvažovaných souvisejících plnění. Nesprávné stanovení předpokládané hodnoty může mít vážné důsledky, a to zpočtybnění zadávacího řízení, řešení sporů s jeho účastníky, udělení korekcí či sankcí ze strany kontrolních orgánů či zrušení zadávacího řízení.

Michaela Jelínková
koordinátor veřejných zakázek

Specialisty na strategické plánování naleznete opět výhradně v terénu. Kromě plánování také edukují!

Červen je každoročně měsícem, kdy se členové týmu strategického plánování pohybují ve zvýšené míře přímo ve vašich obcích, výjimkou nejsou setkání pracovních skupin ani veřejná projednání. Letos je kalendář ale ještě nabitější, jelikož červen je měsícem prvních plánovacích setkání v rámci projektu realizovaného SMS-slžbami společně s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, jehož cílem je proces strategického plánování ještě více zkvalitnit.

Strategické plánování

V Mariánských Radčicích, Suchdole nad Odrou i Dymokurech se ale nejedná o jediné návštěvy, nýbrž o jednu z mnoha návštěv, během kterých budou cíle, potřeby a priority postupně vyšperkovány tak, aby došlo nejen k jejich pojmenování, ale aby si jednotliví aktéři z místních komunit definovali své role a objevili ty správné cesty klíčové pro dosažení svých cílů a naplnění svých potřeb.

Pravidelná setkávání kultivují tzv. komunitní koordinátoři

Setkání je ve zmíněných obcích v rámci projektu v plánu hned několik. Ačkoli se může zdát opakované setkávání na první pohled jako zbytečné, není tomu tak. Strategické plánování je v moderním pojetí dlouhodobou a v podstatě nikdy nekončící činností, pro kterou je zásadní naučit se v daném místě hledat společná reálná řešení za použití specifických technik. Zásadní postavou v této dlouhodobé aktivitě je tzv. komunitní koordinátor, který není do své role nijak oficiálně jmenován, ale jeho role vzniká neformálním přidělením v rámci dané komunity. Právě tento klíčový post, který zprvu vykonává externí osoba s obecnějšími zkušenostmi, by měl postupem času v zapojených obcích obsadit někdo z místních.

nostmi, by měl postupem času v zapojených obcích obsadit někdo z místních.

Zásadní je procesní zářamování

Mnohem důležitější je z pohledu externích odborníků spíše než sepsání konkrétního programu vytvoření procesních návyků a ustavení pravidel komunikace v dané komunitě. A právě tímto směrem budeme trpělivě v projektu

kráčet a pro ty, kteří nebudou moci zažít tento postup napřímo, vše sepišeme v přehledném manuálu, který bude dostupný všem obcím přibližně na konci příštího roku.

Marek Komárek
koordinátor služby
strategického
plánování

Užijte si léto bez starostí s autorskými poplatky

Je tady léto a k létu patří kulturní a společenské akce, které ve svých obcích pořádáte. Patří mezi ně oblíbená letní kina nebo velké (i vícedenní) události, jako například různé festivaly či dny obcí. I na tyto dva typy akcí jsme mysleli v projektu *Autorská práva jednoduše*, proto vám je znovu představujeme.

Akce velkého rozsahu

Většinou se jedná o velké akce s živou nebo reprodukcí hudbou, které přesahují limit akce malého rozsahu (do 300 účastníků, vstupné max. do 300 Kč), a nelze na ně proto využít licenci ze základního balíčku. Pro letošní rok vám nově nabízíme možnost individuálního nacenění každé licence na akci přesahující rozsah malé akce (a nejsou tak již součástí licenčního balíčku) se slevou 20 %, kterou se nám podařilo s kolektivními správci vyjednat.

Letní kino

Licence je platná po dobu dvou měsíců – je však možné ji během roku zakoupit opakovaně. Vztahuje se na veškerou hudební produkci v rámci daného filmu, stejně tak i na uvírací znělky při příchodu návštěvníků. Její nespornou výhodou je, že není limitována výší vstupného, počtem

Autorská práva jednoduše

promítaných filmů či počtem návštěvníků. Licenci nelze využít jediné v případě promítání filmů v klasických kinosálech. Jinak můžete s licenci na letní kino promítat venku na plátno či uvnitř v budově např. kulturního domu.

autorskaprava@sms-sluzby.cz

Jakub Iran
koordinátor projektu
**Autorská práva
jednoduše**

Co se děje u nás v kraji?

aktuality – články – pozvánky – projekty – rozhovory

Kraj Vysočina

Program krajského shromáždění SMS ČR sestavili organizátoři na přání starostů

Dětským skupinám, větrným elektrárnám, ale také otázkám nakládání s nemovitostmi po nedostatečně identifikovaných vlastnících či kybernetické bezpečnosti se věnovali účastníci krajského shromáždění na Vysočině, které se konalo v pondělí 27. května v budově krajského úřadu v Jihlavě.

Dobrý den, Vysočino...

Výkonná ředitelka SMS ČR Jana Přecechtělová ve svém vystoupení shrnula, že sdružení má na Vysočině jednu z nejpočetnějších členských částí. Ve sdružení je zde více jak třetina všech vysočinských obcí, tedy 261. Pozdravit přítomné přišli v úvodu shromáždění také hejtmán Vítězslav Schrek, jeho náměstkyně Hana Hajnová, senátorka Hana Žáková a krajský radní Karel Janoušek.

Větrná energie v Kraji Vysočina

Krajský radní Pavel Hájek z odboru životního prostředí ve své prezentaci představil „Národní klimaticko-energetický plán“, věnoval se zejména na vymezení oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie, také aktualizované revizi Strategie ochrany krajinného rázu Kraje Vysočina (SOKR) atd.

Nedostatečně identifikovaní vlastníci nemovitostí a co dál?

„Pokud další státní instituce neprojeví o majetek zájem, bude pro něj ÚZSVM hledat definitivního vlastníka mimo stát, přičemž cílem je podpořit rozvoj obcí a krajů,“ řekl ředitel Územního pracoviště Brno Ivo Popelka. Velkou pozornost je podle něj nezbytné věnovat také odůvodnění, proč obec požaduje převod tohoto majetku.

Osvěta v oblasti kybernetické bezpečnosti

„Jen 5 % narušení kyberbezpečnosti je způsobeno např. zero day, phishingem, backdoors... Co ale zbylých 95 %? Lidská chyba,“ uvedl a na několika příkladech z praxe vyjmenoval Martin Hájek, referent bezpečnosti státu z Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). Slabými místy jsou podle něj špatná konfigurace systému, neaktualizované aplikace, použití defaultních přihlašovacích údajů, slabých hesel, ztracené notebooky a telefony a v neposlední řadě vyzrazení citlivých informací skrze chybné e-mailové adresy.

Digitální technická mapa Kraje Vysočina

Martin Tejkal, jenž je koordinátorem DTM Kraje Vysočina, informoval o aktuálním průběhu plnění povinnosti DTM s datem realizace 1. 7. 2024. Více jak 31 % obcí stále neprovedlo registraci do Portálu vlastníků, správců a provozovatelů technické a dopravní infrastruktury (IS DMVS) na <https://dmvs.cuzk.gov.cz/portal>. Z dalších povinností, které obce musí splnit, připomněl předání existujících dat zaměření DTI obce do krajské DTM a plnění role editora DTI, případně prostřednictvím pověřeného správce ve svém vlastnictví, konkrétně pak předávat do DTM nová data zaměření DTI.

SMS DATA, s. r. o.: Aktuální bilance

„Všechna data mají cenu,“ uvedl Pavel Macoun, který společně s Pavlem Felcánem přiblížil aktuální stav zpracování dat v projektu DTMka. Zmínili také, že digitalizace je vlastně příležitost mít všechna data k dispozici a přehledně na jednom místě v systému AGIS SMS ČR.

MPSV: Podpora budování dětských skupin

Projekt Budování a provoz dětských skupin představila metodička dětských skupin Anna Machátová. Přiblížila, jaká je podpora ze strany MPSV, jak na žádost o udělení oprávnění – evidenci poskytovatelů, jaké jsou možnosti financování budování a provozu dětských skupin atd.

Shromáždění, které se konalo pod záštitou náměstkyně hejtmanky Hany Hajnové, zahájil člen představenstva SMS ČR Václav Venhauer. V dalších prezentacích představil Vratislav Kaválek aktuální informace o společném nákupu energií SMS ČR na Českomoravské komoditní burze Kladno, dále vystoupil Petr Elfmark Bartoš a Ondřej Černý z ČEZ Obnovitelné zdroje, s.r.o., Martina Vrbová, ředitelka Nevajgluj, a. s., Dana Kratochvílová, vedoucí projektů vzdělávání SMS ČR, a Jitka Hanáková, koordinátorka propagačních aktivit SMS-slужby.

Více informací k setkání a prezentace přednášejících jsou k dispozici zde:

https://www.smscr.cz/kraj-vysocina/kalendar-akci/krajske-shromazdeni-sms-cr-v-kraji-vysocina-2024-3750_348cs.html

Tématem kulatého stolu byla veřejná spolupráce pro udržitelné regiony

V současné éře dynamické urbanizace a změny klimatu je stále důležitější rozvíjet a sdílet odborné znalosti v oblasti odolných, inteligentních a udržitelných měst a regionů, zaznělo u kulatého stolu, který v den konání krajského shromáždění na Vysočině uspořádalo v Jihlavě SMS ČR.

Možnosti financování opatření v krajině přiblížila Zuzana Janská z odboru ochrany přírody Státního fondu životního prostředí. Manažer SMS ČR Marian Moudřík, který se věnuje projektu LIFE WILL – Voda v půdě, představil účastníkům příklady participativního plánování opatření v krajině, konkrétně pilotní projekty z Velvar, Němčic a slovenské obce Šterusy. Vý-

stupy pracovní skupiny pro životní prostředí SMS ČR, která jednala s norskými kolegy, shrnula ředitelka SMS ČR Jana Přechtělová, která se ujal i moderování následné diskuse. SMS ČR pořádá kulaté stoly s podporou Norských fondů.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR v Kraji Vysočina

Zlínský kraj

V krajích odstartovaly kulaté stoly s podporou Norských fondů. Zlínský kraj byl první

Zejména na znalosti a zkušenosti v oblasti odolných, inteligentních a udržitelných měst a regionů se zaměřují kulaté stoly, které s podporou Norských fondů pořádá SMS ČR v jednotlivých krajích. První se uskutečnil v pátek 17. května na výstavišti v Kroměříži. Akce přilákala více než 50 zástupců obcí.

Událost se konala v několika blocích, jež se specializovaly na klíčová témata ohledně spolupráce s norskými partnery, životního prostředí, obnovitelných zdrojů energie a klimatických změn. První blok byl věnován představení vzájemné spolupráce v rámci Norských fondů a studii Příležitosti česko-norské spolupráce. Místopředseda SMS ČR Tomáš Chmela zdůraznil význam finanční podpory z Norských fondů a přínosy, které tato spolupráce má pro regionální rozvoj. Dalším bodem programu byla problematika obnovy krajiny na venkově. Tomáš Chmela seznámil účastníky s výstupy pracovní skupiny pro životní prostředí SMS ČR, která se společně s norskými kolegy věnovala hledání řešení pro udržitelnou obnovu venkovských oblastí. Řeč byla také o závěrech z nedávného studijního výjezdu norské partnerské organizace KS do Česka. Následovala moderovaná diskuse, během níž měli účastníci možnost klást otázky a sdílet své názory a zkušenosti týkající se představených témat. Diskuse přinesla řadu podnětných myšlenek a nápadů pro další spolupráci a rozvoj.

Poznatky z kulatých stolů, které se nyní konají ve všech krajích, budou využity a následně prezentovány také na celostátní konferenci, kterou SMS ČR pořádá ve dnech 10. a 11. října ve Valticích. Kulatý stůl Zlínského kraje byl bohatý na informace v oblasti regionálního rozvoje, životního prostředí a udržitelné energie. Děkujeme všem účastníkům a přednášejícím za jejich příspěvky a aktivní zapojení.

Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve Zlínském kraji

Starosty ve Zbraslavi zaujaly dětské skupiny i česko-norská spolupráce na obnově krajiny

Téměř padesátka starostek a starostů členských i nečlenských obcí zavítala v úterý 21. května do Zbraslavi u Brna na tradiční krajské shromáždění. Ukázalo se, že vybraná témata byla trefou do černého, neboť se o nich hojně diskutovalo.

Kulatý stůl o problémech s obnovou krajiny na venkově

Celodenní program zahrnoval v dopolední části i kulatý stůl zaměřený na česko-norskou spolupráci v rámci Norských fondů. Starostové aktivně diskutovali o problémech s obnovou krajiny na venkově a v debatě pokračovali i při představování výstupů ze společného jednání s norskými kolegy.

Program účastníků setkání zaujal

Odpoledne přišly na řadu informace z činnosti SMS ČR a SMS-slужeb. Zástupci legislativy seznámili starosty s aktuálními novinkami, podobně jako v jiných krajích se dlouze debatovalo o tématu dětských skupin, společném nákupu energií a obnovitelných zdrojích energie.

Zvážíme zřízení dětské skupiny, zhodnotil starosta Mašek

Starosta obce Dolní Loučky Jiří Mašek uvedl, že informace o dětských skupinách pro něj byly tak atraktivní, že zváží přípravu a realizaci projektu na zbudování dětské skupiny i u nich v obci, čímž by se do budoucna mohlo předejít problému s kapacitou zařízení pro děti v jejich školském obvodu. Dále uvítal informace o komunitní energetice a obnovitelných zdrojích energie, neboť v Dolních Loučkách mají k dispozici hned několik objektů, které by se daly využít např. pro instalaci FVE.

Klára Osičková
manažerka SMS ČR v Jihomoravském kraji

Nejmenší obec mikroregionu Němčicko hledá cestu, jak zatočit s komunálním odpadem

Obci Srbce se konečně začíná dařit s odpady. Až dosud nedokázala najít řešení, jak snížit množství komunálního odpadu a zvýšit objem toho vytríděného. Za sběr a svoz zde navíc platí občané nejvíc v celém mikroregionu. Nyní se snad díky nově zavedenému systému a plánům do budoucna začne blýskat na lepší časy.

Ačkoliv to vedení obce nebylo nikdy lhostejné, snížit množství komunálního odpadu se zde dosud nedařilo. „Je to dáno tím, že jsme nejmenší

obcí mikroregionu i co do počtu trvale žijících občanů,“ posteskla si starostka Jana Přechtělová. „Představili jsme proto občanům plán, jak v našich podmínkách a s omezenými možnostmi snížit cenu poplatků a zvýšit separační cíle, které nám ukládá zákon,“ uvedla dále.

Obec snížila frekvenci svozu a stala se skokanem roku

První změnou je od začátku roku nové nastavení svozu komunálních odpadů. Především díky snížení frekvence svozu jednou za měsíc došlo v Srbcích k radikálnímu poklesu až o 70 procent. „Zoptimalizovala se sběrná síť a lidé začali více třídit, což se projevilo zejména u plastu, skla i papíru. Dalo by se říct, že jsme nyní ve vytríděnosti odpadů skokany roku. Ze stávajících 15 procent jsme poskočili rovnou na 48 procent,“ uvedla starostka.

Občané začnou platit za množství vyprodukovaného odpadu. Bude to férovější

V průběhu léta přibude další opatření v podobě čipování nádob na směsný odpad, díky čemuž se obci lépe podaří přejít od ledna 2025 na nový poplatkový systém. „Ten by měl být férovější zejména pro ty občany, kteří jsou v obci přihlášení k trvalému pobytu,“ vysvětlila starostka s tím, že tito lidé už by v budoucnu neměli doplácet na obyvatele, kteří v obci za odpady neplatí jen proto, že zde nemají trvalý pobyt. „Platit se totiž začne za skutečné množství vyprodukovaného odpadu, nikoliv za to, že zde má někdo trvalý pobyt či je vlastníkem nemovitosti, kterou ale obývá pět lidí,“ uvedla dále.

Zda se obci skutečně daří, potvrdí až závěr roku

Vedení radnice si slibuje, že nová opatření přispějí nejen ke snížení ceny a zároveň zachování dostupnosti a komfortnosti služby, ale i k tomu, aby na území obce nevznikaly černé skládky nebo se nehromadil odpad v příkopech. „Ze systému se evidenčně vytratilo 13 tun odpadů, což činí 166 kg/osobu/rok. Část odpadu mohla skončit v lokálních topeništích, část v práci nebo v popelnici jiného subjektu,“ uvažuje starostka, která doufá, že obec jde nyní správnou cestou. „Objektivně, ale můžeme hodnotit až na konci roku 2024,“ dodala.

Marcela Porvazníková
manažerka SMS ČR v Olomouckém kraji

Padesáté je Oloví

Padesátku, přesně takové pořadové číslo obdrželo město Oloví na Sokolovsku, které se stalo 50. členem SMS ČR v Karlovarském kraji.

„Absolvoval jsem již několik akcí pořádaných SMS ČR a vždy jsem se dozvěděl zajímavé novinky, tipy a rady, jak ušetřit finanční prostředky města. S kolegy z řad starostů z ostatních měst a obcí si na těchto setkáních také vyměňujeme své zkušenosti při naší práci,“ uvedl jako jeden z důvodů pro vstup do sdružení starosta města Jiří Mikuláš. „Spolupráci se SMS ČR a ostatními obcemi vnímám jako velmi důležitou v rámci rozvoje města Oloví. Proto jsem předložil návrh o vstupu do SMS ČR na zasedání zastupitelstva, které to jednohlasně schválilo,“ dodal.

Roman Svoboda
manažer SMS ČR v Karlovarském kraji

Starosta města Oloví Jiří Mikuláš se po vstupu do SMS ČR těší na spolupráci.

Květnové vzdělávání cílilo na ochranu životního prostředí i komunitní energetiku

Na ochranu životního prostředí, zadržování vody v krajině, protipovodňová opatření, rozvoj komunitní energetiky i posilování resilience obcí se zaměřilo hned několik akcí v Pardubickém kraji, které se zde konaly v květnu a na jejich pořádání se podílelo i SMS ČR.

Hodnotná sdílení osvědčených postupů

Místní dny pro klima a energetiku se konaly 14. května v Hrochově Týnci, ve čtvrtek 23. a pátek 24. května přinesla obcím inspiraci od předků i vizionářská témata, jak čelit klimatickým změnám, dvoudenní Univerzita starosty, která zavedla účastníky do skanzenu Veselý Kopec, Prosetína, jak hospodařit v obecních lesích jim ukázali v Nasavrkách. Opět se potvrdilo, že sdílení osvědčených postupů a příjemná osobní setkání nad důležitými tématy v regionu jsou nenahraditelná.

Hledala se řešení pro udržitelnější budoucnost regionu

Zástupci samospráv i kraje hledali společně s odborníky řešení pro udržitelnější budoucnost regionu. Diskutovalo se především o strategiích pro rekonstrukce veřejných budov, nákupech energií pro obce, adaptaci na klimatickou změnu na lokální úrovni, požární ochraně dřevostaveb, fotovoltaice, bateriových uložistech. Semináře a workshopy poskytly účastníkům praktické informace o možnostech financování a realizaci projektů zaměřených na energetickou nezávislost obcí. Komunitní energetika se stala jedním z hlavních témat díky rostoucímu zájmu obcí o využívání obnovitelných zdrojů energie. Hovořilo se také o různých způsobech prodeje dřeva, které mohou být nejen ekonomicky výhodné, ale také ohleduplné k životnímu prostředí. Odborníci apelovali na to, aby české dřevo zůstávalo v ČR a neprodávalo se do zahraničí.

Lucie Horálková
manažerka SMS ČR v Pardubickém kraji

Středočeské krajské shromáždění hostily Velvary

Ochrana vody v krajině, obnovitelné zdroje energií a jejich přínos pro obce, domovní čistírny odpadních vod nebo budování dětských skupin patřilo mezi stěžejní témata krajského shromáždění středočeského SMS ČR, které se konalo v úterý 14. května v nově zrekonstruované velvarské Záložně.

Starostky a starostové získali rovněž informace o projektu OBEC 2030+ nebo o možnostech společného nákupu energií s Českomoravskou komoditní burzou.

Událost si nenechala ujít hejtmanka Petra Pecková, místopředsdkyně Poslanecké sněmovny Věra Kovářová, do Velvar zavítal také náměstek ministra pro místní rozvoj Radim Sršeň.

V září připravuje středočeské sdružení další dvě konference, které se zaměří na jednání obce s developery, druhá představí česko-norskou spolupráci v rámci Norských fondů.

Petr Adamec
manažer SMS ČR ve Středočeském kraji

Na krajské shromáždění do Liberce zavítalo přes 50 starostů

Více než 50 účastníků si nenechalo ujít krajské shromáždění SMS ČR, které se konalo ve čtvrtek 16. května v Liberci. Organizátory potěšilo, že svého zástupce zde měla každá druhá členská obec. Akci zaštitil radní pro regionální rozvoj Jiří Ulvr.

Aktuální informace z činnosti sdružení představila výkonná ředitelka Jana Přecechtělová. O aktuální situaci s digitálními technickými mapami v regionu promluvili zástupci z krajského úřadu, kteří mají tuto agendu na starosti. Nechyběla prezentace věnovaná společnému nákupu energií s ČMKB Kladno či prezentace kolegů ze SMS-slужeb, kteří představili ak-

tuální nabídku. O dětských skupinách se hojně diskutovalo s představiteli MPSV, o sdílené elektromobilitě se zástupci společnosti Peoplectar, která nabízí elektrická auta, jež může sdílet obec s občany. Obnovitelné zdroje energie a jejich přínos pro obce byly tématem partnerů z ČEZu, prostor si zasloužila i naše platforma OBEC 2030, již má na starosti Michal Svoboda. Ten vyjmenoval několik příkladů dobré praxe a nezapomněl zmínit podmínky soutěže OBEC 2030, do níž se mohou obce hlásit do 1. srpna.

Petra Černá
manažerka SMS ČR v Libereckém kraji

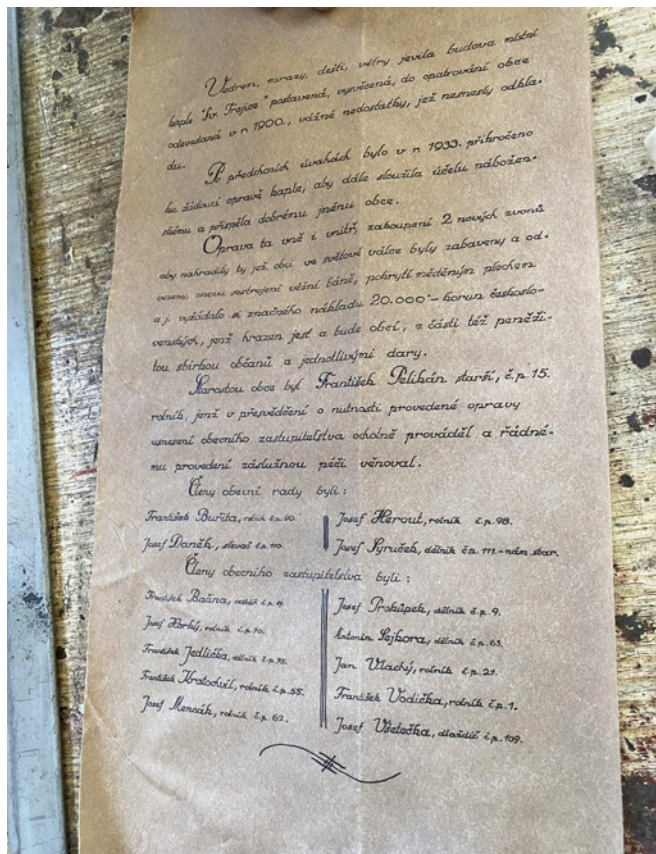

Ve Lhotě pod Libčany odhalili tajemství

V makovici místní kaple v obci Lhota pod Libčany se ukrývalo 91 let tajemství, které se letos v květnu dočkalo u příležitosti rekonstrukce odhalení. Ze starých dokumentů vyplynula nejedna zajímavost.

Rekonstrukce obecní kaple začala loni na podzim a letos v květnu byla kvůli plánovanému pozlacení kříže z věžičky kaple sejmuta i makovice pod křížem. „Tušili jsme, že v kapli je ukrytá kapsle, ale jistotu jsme neměli. To jsme zjistili až letos v květnu, kdy jsme makovici sejmul. Sundali jsme kříž, zatřáslí makovici, něco uvnitř rachtalo,“ vypráví starosta obce Jaroslav Jelínek. O pár dní později byla kapsle vyjmuta, opatrně rozříznuta a tajemství bylo na světě.

Uvnitř se skrýval stočený dokument zabalený ve voskovaném papíře a několik dobových mincí. Z dokumentů bylo zřejmé, že „poklad“ byl do kapsle ukrytý v roce 1933 při poslední rozsáhlé rekonstrukci kaple, která byla vystavěna v roce 1900. „Dozvěděli jsme se, kdo byl tehdy starostou a jaké složení mělo zastupitelstvo. Některé rodiny tady žijí dodnes, některá jména už nám ale nic neříkají,“ dodává starosta Jelínek, který je sám zdejší rodákem. Dobové mince v celkové hodnotě 17 korun a 10 haléřů byly uschovány v menší samostatné obálce. Podle dokumentu je věnovala občanka Aloisie Pelikánová.

Současná rekonstrukce kaple si vyžádá cca 10 milionů korun, které obec vyčlenila ze svého rozpočtu. Podle dobového dokumentu přišla rekonstrukce v roce 1933 na 20 tisíc korun československých. Částečně ji hradila obec, část nákladů pokryla veřejná sbírka.

Schránka se do makovice na vrchol stavby vrátí. Zastupitelé se momentálně zamýšlejí nad tím, co dalšího pro budoucí generace do schránek přidají. Jisté už je, že to budou současné mince.

Zdroj: Hradecký deník, obec Lhota pod Libčany

Kateřina Pourová
manažerka SMS ČR v Královéhradeckém kraji

V obci Čavisov pomůže občanům s nákupy umělá inteligence

Po necelém měsíci se v Moravskoslezském kraji otevřela další samoobslužná prodejna 24/7. Šťastnou obcí, v níž nová SÁM(:)ŽKA 24/7 vznikla, je Čavisov s 520 obyvateli. Slavnostní otevření provozovny se konalo ve středu 29. května. Není divu, že zájem o tuto akci byl velký. Obec byla bez prodejny bezmála 12 let.

Samoobslužný obchod je dřevostavba

Samoobslužný obchod v obci Čavisov je první na Moravě a ve Slezku, který byl postaven jako dřevostavba z udržitelných, ekologických materiálů. Unikátní prodejna umožní občanům nakupovat 24 hodin 7 dní v týdnu bez jakéhokoliv omezení.

Sortiment se rozrůstá dle požadavků občanů

Firma, která obchod postavila, doporučuje tento systém hlavně menším, ale také středním a středně velkým obcím, protože zajistí občanům přístup k potravinám, kdykoliv potřebují. V obchůdku najdou širokou škálu potravin, nabídka se navíc neustále rozrůstá dle požadavků nakupujících, které uvedou na sociálních sítích Samožka 247 nebo v knize přání umístěné v prodejně.

Nakupující jsou identifikováni přes bankovní identitu

Vstup do prodejny je možný přes mobilní aplikaci nebo členské karty, které jsou k vyzvednutí na obecním úřadě. Obchůdek Sámžka je monitorován 24 hodin denně a nakupující jsou identifikováni přes bankovní identitu. Uvnitř obchodu „hlídá“ nakupující umělá inteligence, která také pomáhá při nákupu a provází celým systémem interaktivně. Firma počítá s rozšířením prodejen do dalších obcí na základě poptávky starostů.

Prodejně si občané okamžitě oblíbili

„Systém vstupu do prodejny a samotný nákup je velice jednoduchý. Svědčí o tom také velký zájem občanů obce všech věkových kategorií. Jsem moc ráda, že se nám povedlo prodejně zajistit a že zastupitelstvo schválilo její pronájem, neboť to přispěje ke zlepšení a zkvalitnění života našich občanů,“ těší starostku Čavisova a členku krajského předsednictva SMS ČR Janu Dedkovou.

Dagmar Novosadová
manažerka SMS ČR
v Moravskoslezském kraji

Velký krok k obnově Terezína: Vláda schválila potřebný dotační program!

Již mnoho let je jedním z velkých regionálních témat zajištění zdrojů na opravu chátrajícího pevnostního komplexu v Terezíně. Bezmála třitřicetileté městečko na Litoměřicku svým rozpočtem dlouhodobě zvládalo jen částečně sanovat nejakutnější problémy, pomocnou ruku dlouhodobě nabízel i Ústecký kraj, ale až poté, co na konci května vláda schválila dotační program na obnovu pevnostních měst Terezín a Josefov (jenž je částí města Jaroměř), dostaly komplexní opravy reálný základ.

Na pevnosti se významným způsobem podepsala historie

„Pevnost Terezín je unikátní stavba pevnostního stavitelství, která ve světě jen těžko hledá konkurenci. Bohužel historie k ní nebyla vždy moc přívětivá. Nejprve byla její zdíva zneužita v době 2. světové války, později (v druhé polovině 20. století) ČSLA začala některé pevnostní prvky neodborně přizpůsobovat jinému účelu (a tím je ničit) a nakonec (na počátku 21. století) jako nepotřebný majetek byla celá pevnost i s vojenskými budovami předána městu s příslibem podpory státu,“ připomněl starosta Terezína René Tomášek. „Město takto velké objekty nedokázalo bez podpory státu opravovat. Jaký je stav dnes, všichni vidíme. I proto jsem nesmírně rád, že se nám začíná blýskat na lepší časy,“ dodal.

Terezín jako potenciální kulturní centrum regionu

Komplexní obnova Terezína zahrnující mj. renovaci Žižkovských kasáren, které se staly symbolem úpadku města, přitom může mít dalekosáhlé pozitivní důsledky pro celý region. Místo se stane přitažlivějším z pohledu cestovního ruchu a potenciálně utvoří spolu s Litoměřicemi kulturní centrum širokého regionu. Své místo zde mohou najít i vzdělávací instituce nebo podnikatelé. Samozřejmostí je kvalitní občanská vybavenost přesahující potřeby samotného města. Je tak téměř jisté, že z rozvoje města budou mít prospěch i mnohé obce v jeho okolí.

Do Terezína bude od státu a kraje investováno více než půl druhé miliardy korun

Dotační program zajistilo ve spolupráci s ministerstvy kultury a financí, dotčenými kraji i samotnými městy ministerstvo pro místní rozvoj. V průběhu následujících deseti let program nabídne oběma městům více než tři miliardy korun. Pro Terezín to bude ze státního rozpočtu 120 milionů každý rok, další zdroje ve výši stovek milionů plánuje Terezín v následující dekádě věnovat Ústecký kraj. Ten o tom však ještě musí rozhodnout na svém jednání 24. června. „Nejen vládě, příslušným ministrům, ale i Ústeckému kraji patří speciální dík. Za Ústecký kraj jsou to pan hejtman Jan Schiller a pan radní Tomáš Rieger, kteří po celou dobu připravují naše město podporují,“ doplnil starosta Tomášek. V každém případě celé město čeká deset akčních let plných zásadních investic, ale také dílčích výzev.

Marek Komárek
manažer SMS ČR v Ústeckém kraji

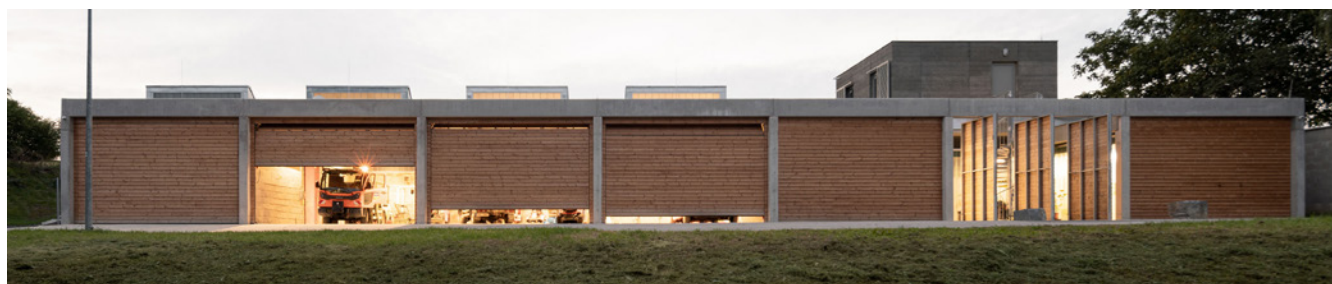

Pražské městské části v boji za udržitelný rozvoj veřejného prostoru

Příklad dobré praxe

Česká metropole, hlavní město Praha (HMP), má 57 městských částí (MČ). Z toho je jich 22 velkých, které mají svá čísla, a 35 malých, kterým zůstaly původní názvy z dob, kdy ještě netvořily části Prahy. Právě tyto malé pražské městské části trpí řadou stigmat. Jelikož se zpravidla nacházejí na periferiích města, jsou nuceny snášet velkou dopravní zátěž. Ještě větším problémem je zde školství, kdy se pražští starostové každoročně potýkají s přetlakem žáků ze sousedních středočeských obcí.

Existuje ale také několik inspirativních témat, jimiž se mohou pražské městské části pyšnit. Konkrétně jde o progresivní a inovativní projekty, jež se zde podařilo realizovat. Představujeme vám je také v návaznosti na soutěž OBEC 2030, do níž vás opakovaně v každém čísle SMSky zveme, neboť právě taková atraktivní řešení v oblastech soběstačné energetiky, prvků smart village a environmentální odpovědnosti hledáme. Na dalších dvou stranách jsou hned tři, na něž jsou jejich autoři (starostové, architekti) právem hrdí.

Jeden z příkladů příkladů dobré praxe—Lysolajská základna technických služeb

Pasivní mateřská škola Praha-Slivenec: Napadlo mě to hned po nástupu do funkce starostky, říká Jana Plamínková

Starostkou Slivence je již od roku 2006 Jana Plamínková, která byla v minulosti také náměstkyní pražského primátora pro životní prostředí. Svou městskou část spravuje s důrazem na ochranu krajiny a energetické úspory. I proto se zde před několika lety rozhodli postavit mateřskou školu jako dřevostavbu v pasivním standardu, tedy s extrémně nízkou spotřebou energie. Budova využívá termické kolektory (na teplou vodu), ve velké míře se v interiérech uplatňuje nepálená hlína, která zajišťuje příjemné klima v interiéru. Rovněž disponuje zelenou střechou.

Kdy vás napadlo postavit pasivní školku?

Napadlo mě to hned po mém nástupu do funkce starostky. Předtím jsem totiž pracovala pro Ligu ekologických alternativ a o pasivních stavbách jsem jako novinářka zabývala se životním prostředím hodně psala. Začali jsme pracovat na přípravě akce a dotáhli ji ke stavebnímu po-

volení. Stavební povolení bylo nejen na školku, ale i na pasivní tělocvičnu pro celý areál základní a mateřské školy.

Takže mateřskou školou to jen začalo...

Ano. Mateřská škola byla první etapou akce. Protože jsme ale neměli peníze na její realizaci, domluvili jsme se s hlavním městem Praha, které školku postavilo. Začalo se na jaře 2011, slavnostní otevření se konalo v září 2013. Školka stála asi 70 milionů korun a má kapacitu pro 112 dětí, čímž se vyřešil dlouholetý problém s nedostatečnými kapacitami v obci.

Druhou etapou projektu byla tedy stavba tělocvičny?

Je to tak, pasivní tělocvičnu jsme přistavěli v rámci druhé etapy projektu. Tu začala naše MČ stavět v lednu 2016 s pomocí dotací od HMP a z vlastních zdrojů, protože se mezitím podařilo změnit financování malých MČ, za což si neskrmně připisují docela velké zásluhy. Tělocvična byla otevřena v říjnu 2017. Stála zhruba 50 milionů korun.

Máte v MČ jiný obdobný projekt?

Chtěli jsme postavit pasivní bytový dům a kulturní dům, ale bohužel jsme šli formou architektonické soutěže, kde jsme toto řešení nebyli schopni prosadit. Takže tyto stavby tak progresivní nejsou, což mě velmi mrzí.

Elegantní radnice jako dřevostavba v Praze-Ďáblicích: Konstruktéra a stavebníka „přírodu“ nic nepřekoná, říká Miloš Růžička

Miloš Růžička, který byl 12 let (2010–2022) starostou městské části Praha-Ďáblice, je hlavním nositelem myšlenky elegantního řešení nové ďáblické radnice s dřevěnou konstrukcí. Na výsledku je hned poznat, že má emeritní ďáblický starosta cit pro detail. I proto multifunkční objekt se společenským sálem, poštou a ordinacemi lékařů architektonicky a funkčně ladí s okolním prostorem i zástavbou.

Co vás přimělo k záměru využít pro stavbu nové radnice dřevo?

Je to výsledek více faktorů a cílů. Stavba vzešla z architektonické soutěže, která byla jednou z prvních svého druhu. Už sama soutěž byla v podmínkách a možnostech malé městské části odvážným krokem, ale risk vyšel, soutěž připravili špičkoví odborníci z komunity architektů a výsledek, který se objevil také v programu a katalogu festivalu městské architektury Open House Praha či v nominacích na Českou cenu za architekturu atp., za to stojí.

Co bylo vaším cílem?

Cílem nebylo postavit pouze multifunkční objekt jako takový, cílem bylo dodat místu v cen-

tru obce další přívětivé prvky náměstí, reagovat na fakt, že tudy prochází hlavní pěší trasy obce a že se jedná o místo s největší koncentrací veřejných služeb, které byly ihned po dokončení stavby rozšířeny o další.

Jak se občanům nová radnice líbí?

Výsledek, myslím, přesvědčil občany, že se zlí jazykové mylili, když tvrdili, že si „pár namyšlených politiků staví pro sebe novou radnici“. Vznikla úsporná univerzální stavba s velmi přívetivým prostředím interiéru a s úzkým propojením na přírodní prvky a stavby v prostoru náměstí a sousedního komunitního parku.

Co bylo při samotné stavbě důležité?

Stavba se nachází v návštěvnicky exponované oblasti, proto jsem v neposlední řadě trval na tom, aby vlastní výstavba proběhla s minimem

rušivých vlivů jak na dopravu, tak zejména na okolní rezidenční zástavbu a komfort bydlení.

Všechny podmínky a cíle se tedy podařilo splnit?

Ano. A to právě rozhodnutím, že jsme vybrali stavbu jednopodlažní, stavebnicové konstrukce, s kvalitou vnitřního prostoru, která je založena na přirozené kráse a energii dřeva a prostupu přirozeného venkovního světla. Díky tomu byla vlastní výstavba, resp. montáž domu, velmi nenáročná na nákladní dopravu, také velmi tichá a rychlá.

Jak se projekt financoval?

Vedení MČ bylo aktivní ve využití dotačních příležitostí (investice i provoz), v tvrdé, ale férové komunikaci a spolupráci se soukromými investory zejména v oblasti bytové výstavby (smlou-

vy o spolupráci, resp. kontribuci), ve využití bankovních nástrojů a úspor za energie (termínované vklady, aukce energií atd.). V součtu všech opatření a s dotační podporou HMP se podařilo plně pokrýt všechny investiční potřeby stavby.

Jak byste popsal přínos dřevostavby ve veřejném prostoru?

Dřevo je dřevo. Konstruktera a stavebníka „přírodu“ nic nepřekoná, nemá konkurenci. A my vyhrajeme jedině tehdy, když se od ní budeme s pokorou učit. Dřevostavby jsou ekologické, resp. ekologičtější než jiné stavby. Práce při jejich montáži jsou tiché, rychlé, stejně jako budoucí demontáž a likvidace. Pozitivní vliv na zdraví a psychickou pohodu při pobytu v interiéru ze dřeva je snad již dávno a mnohokrát prokázán. A dřevo jako estetický prvek je také bezkonkurenční a trvale nadčasový.

Lysolajská základna technických služeb: Jsem pyšná zejména na významné snížení provozních nákladů, říká Dana Malečková

Dana Malečková je starostkou městské části Praha-Lysolaje od roku 2022. Před tím zde působila jako místostarostka. Lysolaje byly vždy pražským lídrem v aplikaci obnovitelných zdrojů energie a inovativních řešení ve veřejné infrastruktuře. A protože veřejná stavba by měla jít příkladem v oblastech udržitelnosti, práce s obnovitelnými energiemi, standardu vnitřního prostředí i použitých materiálů, vystavěli zde základnu technických služeb s kvalitním interiérem a respektem k okolí.

Na první pohled budova s dřevěnými vraty určitě nevypadá jako garáže, autodílna nebo sklad a kanceláře. Proč takový projekt?

Lysolaje si totiž veškerou péči o zeleň a místní komunikace dělají samy. Proto jsme se rozhodli, že základnu svých technických služeb postavíme jinak, než bývá v Česku zvykem. Oslovili jsme architekty, kteří nám vypracovali velmi dobrý projekt. Jsem pyšná zejména na snížení provozních nákladů a originální řešení členění vnitřního prostoru, neboť jsme energetický a environmentální koncept řešili v čase, kdy toto téma ještě nebylo tak celospolečensky aktuální. Stavba díky tomu obstála i v době energetické krize.

Můžete nám to více přiblížit?

Díky částečnému zapuštění do terénu si i nevytápěná technická část udržuje stabilní teplotu a nepromrzá. Vytápěná část je zateplena v pasivním standardu, zdrojem vytápění je tepelné čerpadlo. Vnitřní prostor je dále členěn na různě vytápěné části, podle způsobu využívání – zde se jedná o garáž nebo zázemí pracovníků. Fotovoltaická elektrárna s bateriovým úložištěm zajišťuje zásobování budovy elektrickým proudem a provoz budovy. Dešťová voda se zachytává a znovu se využívá pro provoz údržby a zálivku. Zelené střechy zlepšují mikroklima, zadržují vodu a zjemňují stavbu.

dem a provoz budovy. Dešťová voda se zachytává a znovu se využívá pro provoz údržby a zálivku. Zelené střechy zlepšují mikroklima, zadržují vodu a zjemňují stavbu.

Co všechno se do objektu vešlo?

Ve větší části objektu se nachází garáže pro vozidla údržby, autodílna, sklad materiálu a krytá deponie, v menší části jsou prostory pro pracovníky údržby.

Jak Lysolaje projekt financovaly?

Většinou z vlastních městských úspor, menší část z dotací od HMP.

Chystáte další podobné projekty?

V rámci projektu *Dolina – město jinak* jsme letos uvedli do provozu novou FVE na budově komunitního centra a do konce roku chceme uvést v téže lokalitě do provozu další FVE na střeše mateřské školky. Výhledově uvažujeme o FVE na základní škole a předpokládáme, že se zapojíme do dlouho očekávaného OZE II. Kromě FVE se věnujeme hospodaření se srážkovou vodou, téměř na všech nových budovách máme zelené střechy a ze střech všech obecních objektů, kde to technicky lze, srážkovou vodu využíváme. Beze zbytku je tato koncepce uplatněna v projektu *Dolina – město jinak*, kde je voda z komunikací zachytávána do vsakovacích objektů a podílí se na zásobách vody podzemní a voda ze střech je zachytávána v akumulční nádrži a je využívána pro zálivku nových výsadeb.

V podmínkách Lysolaj máme ověřeno, že výše uvedené cesty k udržitelnosti u nových obecních budov mohou významně přispět k jejich posílení energetické soběstačnosti. Velkou výzvou a otázkou je stav obecních budov vybudovaných vesměs v 30.–70. letech 20. století.

**Připravil Adam Havlas
manažer SMS ČR pro hlavní město Praha**

Jaroslav Šuvarský: Pomůžeme obcím s instalacemi střešních fotovoltaik a komunitní energetikou

SMS ČR má na poli komunitní energetiky nového partnera, kterým je společnost S-Power Energies. Co to pro členské obce znamená? Pokud už mají konkrétní plány na instalaci střešních fotovoltaik, nabízí jim společnost realizaci těchto projektů, vysvětluje její zakladatel Jaroslav Šuvarský. Ale nejen to.

S-Power Energies je novým partnerem SMS ČR v rámci komunitní energetiky. Co o znamená pro obce, jejichž zájmy sdružení hájí?

V polovině roku nabývá účinnosti zákon LEX OZE II, který obcím otevírá nové možnosti v oblasti využívání obnovitelných zdrojů. My jsme tu od toho, aby se starostové v této oblasti zorientovali a měli pro své projekty prověřeného dodavatele.

Co jim tedy nabízíte?

Naše partnerství má několik rovin. Pokud v nějakých obcích už existují konkrétní plány na instalaci střešních fotovoltaik, nabízíme **realizaci těchto projektů**. Naše společnost patří k nejstabilnějším a nejspolehlivějším na trhu. Máme za sebou přes 11 tisíc úspěšných instalací, včetně fotovoltaik pro velké firmy, bytové domy nebo městské objekty. Instalovali jsme fotovoltaiky na čistírky odpadních vod, obecní úřady, školy. Na srovnávací Refsite máme nejvyšší počet pozitivních hodnocení v oboru.

Na rozdíl od řady instalačních firem, které zaplavily trh až v posledních letech, naše historie sahá daleko do minulosti. Máme za sebou opravdové výsledky. Členům SMS ČR tak nabízíme stabilitu a spolehlivost, které jsou pro obecní zakázky klíčové.

Vedle toho nabízíme odborné **konzultace a workshopy**. Téma komunitní energetiky je zcela nové a je logické, že se v něm starostové nemusí orientovat. Právě od toho jsme tu my. Rádi je do problematiky uvedeme. Připravujeme k tomu různé edukační materiály a plánujeme také výjezdy na akce pořádané SMS ČR. Tam bude příležitost pohovořit si s našimi odborníky osobně. Poradíme, jaké řešení dává v dané obci největší smysl, jak co nejefektivně-

ji snížit náklady na energie a jak sdílet solární energii v rámci komunitní energetiky.

Jak moc je složité aplikovat tyto nabízené možnosti v praxi?

Samotná instalace střešních fotovoltaik pro nás není žádný problém. Máme bohaté zkušenosti a poradíme si se šikmými i plochými střechami. Umíme navrhnout řešení od A do Z a zároveň nemáme problém instalovat podle projektu, který připravil někdo jiný.

Konzultační pomoc je také náš denní chleba. V rámci S-Poweru máme speciální oddělení, které se věnuje vyložení obecním zakázkám, takže věřím, že dokážeme zaslíbeně poradit.

Novou oblastí je komunitní energetika. Ta umožňuje sdílet energii z obecní fotovoltaiky s dalšími objekty. Někdy jde čistě o to, že budova, které by se vlastní elektrárna hodila, nemá vhodnou střechu. V takovém případě se dá k instalaci využít jiný objekt, ze kterého se elektrina může poslat až na 10 dalších odběrných míst.

Například fotovoltaika na budově školy může zásobovat i sportovní halu, krytý bazén nebo obecní úřad. Dokonale se toho dá využít o letních prázdninách, kdy je pro fotovoltaiku vrchol sezóny. Ve školní budově by se tou dobou energie nevyužila, ale díky přesměrování nepříjde nazmar. Jedinou nevýhodou je, že při téhle formě sdílení se musí platit distribuční poplatky. I tak je to ale pro obecní rozpočet obrovská úspora.

Nadstavbovou úroveň v komunitní energetice je tzv. energetické společenství. Umožňuje připojit k jednomu nebo více zdrojům až tisíc odběrných míst. Pro obce to může být příležitost, jak výhodně sdílet zelenou energii se svými občany. Realizace ovšem není úplně jednoduchá, zejména z pohledu složité administrativy, bez které se tohle řešení neobejde.

Jaroslav Šuvarský, zakladatel S-Power Energies

Proč má/nemá smysl uvažovat o FVE na obecních budovách?

Řekl bych, že v naprosté většině případů to smysl má. Když to vezmu hodně stručně, dá se shrnout zhruba pět výhod, které střešní fotovoltaiky mohou obcím přinést.

Za prvé – ušetříte. Hodně. Díky střešní fotovoltaice můžou účty za elektřinu klesnout klidně i o 70 %. S bateriovým úložištěm dokonce ještě víc.

Za druhé – zvýšíte nezávislost obce. Pořízením jedné nebo více fotovoltaik zařizujete cenu elektřiny pro vaši obec na několik desetiletí. Výkyvy cen energií už vás nebudou trápit.

Za třetí – zhodnotíte nemovitosti. Instalací elektrárny snížíte energetickou náročnost dané obecní budovy a vylepšíte její energetický štítek. Její hodnota tím vzroste.

Za čtvrté – vaše obec bude zelenější. Zelené projekty vám získají plusové body u voličů i nejrůznějších institucí.

Za páté – vyrobenou energii můžete sdílet. To nově umožňuje zmíněný zákon LEX OZE II.

Lze na střešní fotovoltaiky čerpat dotace?

Ano, podpora státu je v této oblasti opravdu vysoká. Dotace mohou pokrýt až 75 % celkové investice.

Jak si vybrat dodavatele?

Za sebe mohu doporučit zlaté pravidlo „důvěřuj, ale prověřuj“. Zaměřte se na to, jak dlouho instalační firma funguje, jaké má reference, kolik fotovoltaik už postavila a jestli má nějaké zkušenosti i s většími zakázkami. Ověřte si, že není ve finančních problémech, a zajímejte se o použité technologie a bezpečnostní prvky. V neposlední řadě se soustřeďte na to, jakým způsobem s vámi zástupci společnosti komunikují. A pochopitelně porovnávejte i nabízené ceny.

Pokud máte zájem spolupracovat s někým prověřeným, kdo svou práci odvede kvalitně, rádi vám nabídneme své služby. **red**

